

Ozioma Jizos' Kraịstị Nọkẹ Kẹ
Jónu
Dón De E

Jesu Wụ Oku Osolobụ

¹ Ogen mbidón, oku hụ rị ari; Oku hụ lẹ Osolobụ rị; Oku hụ wụ Osolobụ. ² Oku ahun lẹ Osolobụ rị ogen mbidón. ³ Osolobụ ke ihien ile rinị ghahan'a; o nwónni ihien Osolobụ ke hún o keleni ghahan'a. ⁴ Imẹ ẹ kẹ ndun rị; ndun hụ wụ ukpẹ ihian ile. ⁵ Ukpẹ hụ e nwun imẹ ishi, kanị ishi, mkpokiki, a s'ẹka tinyun a mọbụ ghọha a.

⁶ O nwón okennyẹ ohu Osolobụ zihẹ; ẹfan a wụ Jónu. ⁷ Ọ bịa d'a shia ẹri banyeni ukpẹ hụ, keni ihian ile nụ ẹri ẹ, kweri. ⁸ Ẹlẹ 'ya wụ ukpẹ hụ, kalẹ ọ bịa d'a shia ẹri banyeni ukpẹ hụ. ⁹ Onyẹ hụ wụ Ezigbo Ukpẹ hụ hún e ye ihian ile ukpẹ lala imẹ uwa ogen ahun.

¹⁰ Osolobụ ke ụwa ghahan'a, kanị ụwa amarinn'a ogen o gi bịa. ¹¹ Ọ bịa d'e kunrun ndị nke ẹ, kanị ndị nke ẹ anabanhann'a. ¹² Kanị, ndị ile hún nabanhan n'a, ndị ile hún kwerini n'ẹ, o ye wẹ ikẹn ni wẹ wụrụ umụ Osolobụ: ¹³ ẹlẹ ihian mụ wẹ; egini wẹ uche ihian mụ wẹ, o nwónni okennyẹ ọwụlẹ han wẹ mụ wẹ, kama, Osolobụ mụ wẹ.

¹⁴ Oku hụ nọ hērin ihian, ọ nọ sọn ẹnyi biri elu-ụwa. Ẹfoma lẹ ezioku jun imẹ ẹ! Ẹnyi a hūnolẹ ọghọ a, ọghọ akpụ Nwa ohu Chuku-Nedi mụ.

¹⁵ Jónu ku banyen'ẹ, yi oro sị, “Ọnwan wụ onyẹ hún m rị e ku ogen m gi sị, ‘Onyẹ hún lalanị m mēgụu ka m, makẹ ọ rị a rị nị wẹ d'a mụ m.’ ”

¹⁶ Makẹ ihien ahun jun imẹ ẹ, ẹnyi hụ e nwehēn ngozi mmagi-mmagi. ¹⁷ Wẹ ye Iwu ghahanị Mozizi; kanị ẹfoma lẹ ezioku ghaha ẹka Jesu Kristi. ¹⁸ O nwónni onyẹ huntu

Osolobue, kanì akpu Nwa ohu o mu suo, hun wu Osolobue, hun nokunme n'è, e meguo enyi marin a.

Osheri Jõnu Hun E Me Mirin-Chuku Shja

(*Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Luk 3.1-18*)

¹⁹ Onwan wu eri Jõnu shja ogen ndi-ndu ndi Ju gi gha Jerusalem zihè ndi nchu-ejan lè ndi Livai d'a ju a, si, "Onye k'i wu?" ²⁰ Jõnu a ghorini; mba, o kupu a, si, "Ele m Kraisti Onye Nzuopuha hu Osolobue Tume." O ghorini.

²¹ We nozi ju a, si, "Onye k'i wu? Iyu wu Elaija?"

O no si, "Mba."

"Iyu wu Onye-amuma hu pu-ichen?"

O si, "Mba."

²² We no si a, "Onye k'i wu nwan? Gwa enyi keni enyi marin ihien enyi siko d'a gwa ndi zihè ni enyi. K'i jenko d'e ku banyeni enwen i?"

²³ O no gi ihien onye-amuma wu Azaya ku za we, si, "Mme wu

'Olu hu ri e yi oro ime atu,

a si,

"Kwa ni uzò Di-nwõnni-enyi n'o zinrin!" ' ' "

²⁴ Ndi Itu ndi Farisi hun ri ime ndi hu we zi ²⁵ no ju a, si, "Ki hain nwan i gi e me mirin-Chuku mbuni y'ele Mezaya mobu Elaija mobu Onye-amuma hu pu-ichen?"

²⁶ Jõnu no za we, si, "M gi mirin mmaka e me mirin-Chuku, kanì o nwõn onye ri ime unu hun unu marinleni.

²⁷ Iya wu onye hu lalanì m memegu. Erudeni m onye siko d'a topu akpukpo-uku a."

²⁸ Onwan me ime Betani, n fetu Jodani, ebe Jõnu no e me mirin-Chuku.

Nwa-ebulu Osolobue

²⁹ Eki e fon, o no hun Jizosi k'o lala ebe o ri, Jõnu no si, "Lee n'è! Onwan wu Nwa-ebulu Osolobue hun e wupu njõ uwa! ³⁰ 'Ya wu onye m ri e ku ogen m gi si, 'Omegu, "

okennyẹ ohu kanị m lala; iya ka m makeni ọ rị a-rị nị wẹ d'a mụ m. ³¹ E te marin m'a, kanị m rị e gi mirin e me mirin-Chuku keni ndi Izrelu marin a.' ” ³² Jõnu nõ shia ẹri, si, “M hun Mmon-nso k'o gi ụdi nduru gha elu-igwee hidanla, nõkwasi a. ³³ E te marin m'a, kanị onyẹ hun zi ni m si m, ‘Onyẹ i jenkọ d'a hun kẹ Mmon-nso hidan d'a nõkwasi a d'e sọn ẹ nõdi, iya wụ onyẹ hụ jenkọ d'e gi Mmon-nso me ihian mirin-Chuku.’ ³⁴ A hunọlẹ m'a; e kuọlẹ m nị iya wụ Onyẹ Hụ Osolobue Tume.”

Umụ-azuun Ibuzo Jesu Kpo

³⁵ Eki e fon, Jõnu nị umụ-azuun a ẹbuọ wuzo, ³⁶ 'ya Jõnu nõ hun Jesu k'ọ ghafeko, ọ nõ si, “Lehu Nwa-ebulu Osolobue!” ³⁷ Umụ-azuun Jõnu ẹbuọ ahun a nụ k'o ku ihienni, wẹ nõ sonme Jesu. ³⁸ Ogen Jesu gi gbehuto, ọ hun wẹ kẹ wẹ rị e sọn ẹ, ọ nõ si wẹ, “K'i unu rị a cho?” Wẹ nõ za, si, “Rabai, elebe k'i bi?” (“Rabai” wụ “onyẹ-nkuzi.”)

³⁹ Ọ nõ si wẹ, “Bia nị d'e lee ẹ.” Wẹ nõ jẹn d'a hun ebe o bi; ihien rike okulokụ ẹno efinnai rị a kụ ogen hụ; wẹ nõ du ẹ nõdichanrin uhuhin hụ.

⁴⁰ Onyẹ ohu ime umụ-azuun ẹbuonị nụ ihien Jõnu ku sonme Jesu wụ Anduru nwenẹ Saimonu Pita. ⁴¹ Ọ nõ bu ụzọ chojen nwenẹ ẹ wụ Saimonu, si a, “Enyi a hunọlẹ Onyẹ Hụ Osolobue Tume wụ Kraisti.” ⁴² Anduru nõ weri Pita d'e kunrun Jizosi. Jizos' e lee Pita, ọ nõ si a, “'Yụ wụ Saimonu nwa Jõnu. Efan i jenkọ d'a wụ Kefasi.” (Ani efanni asusu Griki wụ Pita, 'ya wụ “omuma.”)

⁴³ Eki e fon, Jesu cho n'o jẹn Galili; ọ hun Filipu, ọ nõ si a, “Sonme m.” ⁴⁴ (Filipu wụ onyẹ Besaida, obodo Anduru lẹ Pita.) ⁴⁵ Filipu a hun Natanelu, ọ nõ si a, “Enyi a hunọlẹ onyẹ hụ Mozizi de banyen'ẹ ime Iwu, hun ndi-amuma dezikwo banyen'ẹ—Jesu onyẹ Nazareti nwa Josefụ ro.”

⁴⁶ Natanelu no si a, “Ni ihien owule ri mma s'eka gha Nazareti puha?” Filipo no si a, “Bia d'e lee.” ⁴⁷ Ogen Jizosi gi hun Natanelu k'ọ lala ebe ọ ri, ọ no si, “Onwan wuchanrin onye Izrelu hun nwonleni ero!”

⁴⁸ Natanelu no ju a, si, “Nani k'i don marin m?”

Jizosi no za, si, “A hunguọ m'i okpuru osisi figi hu ni Filipo d'a kpọ i!”

⁴⁹ Natanelu no si, “Onye-nkuzi, ezie iyu wu Nwa Osolobue; iyu wu Eze ndi Izrelu!”

⁵⁰ Jizosi no si a, “Y'e kweriọle makeni m gwa i hu ni m hun i okpuru osisi figi?! I jenkọ d'a hun ihien ndi ka onwan!” ⁵¹ O no si we, “M ri a gwa unu ezioku, unu sikọ d'a hun ke elu-igwee kpupu, hun ke ndi mmọn-ozu Osolobue ri e jenjen, e jenua d'e kunrun Nwa nke Ihian.”

Isi Nke Ebugo

Jesu E Gi Mirin Henrin Manya

¹ Hun me e akpu-uhuohin eto, o nwon agbamehuhuo ri obodo Kana ri Galili. Nne Jizosi ri ebahun. ² We kpozikwo Jizosi le umu-azuun a agbamekukwo hu. ³ Ogen manya gi guu, nne Jesu no si Jesu, “Manya we a guu.” ⁴ Jizosi no si a, “Okpoho, hatu m ye nu, ogen m e ke ru.” ⁵ Nne e no si ndi ri e jen ozi, “Ihien owule o si unu me, unu e me.”

⁶ O nwon ite-mirin isin we gi omuma memere ri ebahun. Ohu-ohu ime we jenkọ d'e ripu ogbogoro mirin isen mọbu esa. W'e gi we e donme mirin we gi a chanchan ihien, hun we gi e mezu omenalị ndi Ju.

⁷ Jesu no si idibo ndi hu, “Gbajun ni ite ndi hu mirin.” 'Ya we no gbajun we d'a pu onu. ⁸ O no si we, “Kuru ni nwan ekere jenni onye-isi ocho.” 'Ya we no me ihien o ku.

⁹ Onye-isi ocho no danmin mirin hu henringuu manya, bu ọ marin ebe ọ gha bia, (kani, ndi hu ri e jen ozi a maringho), ọ no kpọ okennyẹ hu ri a gba-ekukwo, ¹⁰ si

a, “Ndi ozo ile e bu uzo e wepuha manya ka a suo, ihian ile rajungu efo we kebe wepuha hun suoleni; kale y'e bu hunni suni to d'e ru ogeni.”

¹¹ Ime Kana ri Galili ke Jesu no run orun-atumanya ibuzoni hun o gi ghosi ogho a, umu-azuun a no kweri n'e. ¹² Omeuu, Jesu no si Kapanom—'ya le nne e le umune e le umu-azuun a, we no nodi ebeku ekere.

Jesu E Jen Ulo-nso

(Mat 21.12-13; Mak 11.15-17; Luk 19.45-46)

¹³ Ogen ndi Ju gi e me Mmemme-Nghafe e rume, 'ya Jesu no si Jerusalem. ¹⁴ O no hun ndi ri Ulo-nso ebeku e re efin le atunrun le oluikuku lezi ndi a gbahuto ego ebe we nodiyesonme ni teburu we. ¹⁵ O no kpa iberi (aya), gi e chupu we ile le oken-efin we le nduru we ime Ulo-nso, buoyiya eghe ndi a gbahuto eghe, hukupesonme teburu we. ¹⁶ O no si ndi ri e re nduru, “Wepu ni ihien ndini we ebeni; egizileni ulo Nedi m henrin ebe we no a zu afia!” ¹⁷ Umu-azuun a no nyanhan ni we de e ime Ekukwo-nso ni, “Adudu ulo i jenko d'e bu m ri.”

¹⁸ Ya ndi-ndu ndi Ju no nwan si a, “Ghosi enyi ahima enyi e gi marin ni Osolobue si i me ihieni.”

¹⁹ Jizosi no za we si, “Tikpo ni Ulo-nsoni, e gi m akpu-uhuhin eto wesi e elu.”

²⁰ Ndi-ndu ndi Ju no si a, “Ulo-nsoni we gi ahua isin-kwasi-ogunnai tun k'i jenko d'e gi akpu-uhuhin eto wesi elu?” ²¹ Kani Ulo-nso Jesu ri e ku oku e wu ehua. ²² Ogen o gi ghaguu onwun lihi, umu-azuun a no nyanhan n'o kuoghohohi ihieni, we no gi ihien Ehuho-nso ku le ihien Jesu ku don.

Jesu Marin Ke Ihian No

²³ Ogen Jesu gi ri ime Jerusalem ogen Mmemme-Nghafe, ndi bu oda no kwere n'ehi makeni we hun orun-atumenya ndi o ri a run. ²⁴ Kani Jizosi ebuni enwen e ye we, makeni o maringuo ke ihian ile no. ²⁵ Ele hun onye owule e gi gwa a ke ihian no, makeni 'ya le enwen e a maringuo ihien ri ime ihian.

Isi Nke Eto

Nikodimosi A Bia D'a Hun Jizosi

¹ O nwon okenye ohu w'a kpo Nikodimosi. Onye Itu Ndi Farisi ro, onye ohu ime ndi-isi ndi Ju k'oro wu. ² O gi ime uhinhin bia d'e kunrun Jizosi, si a, "Onye-nkuzi, enyi a maringuo n'i wu onye-nkuzi gha ebe Osolobue ri bia, makele o nwonni onye jenko d'e ri-eka run orun-atumenya ndini i ri a run mmani Osolobue noyen'ehi."

³ Jesu no za, si, "Ezioku ke m ri a gwa i, mmani we mudonzi ihian, o saeka hun Ali-eze Osolobue." ⁴ Nikodimosi no si a, "Nani ke w'a don mudonzi ihian ebe o kaguu egedi? Ni ihian sazi eka banye efu nne e, a muzi w'a nke mgbe ebuo?" ⁵ Jizosi no za a, si, "Ezioku ke m ri a gwa i, mmani we mu ihian ghahani mirin le Mmon-nsu, o sako eka banye Ali-eze Osolobue. ⁶ Hun ihian mu wu ihian; hun Mmon-nsu mu wu mmon. ⁷ Y'a tula i enya ni m si ni we siko d'a mudonziriri unu." ⁸ Ufere e fesi ebe owule o cho-unu a nu unu, kani unu ara marin ebe o gha a bia mobu ebe o feko—erira k'oro ri ebe onye owule Mmon Osolobue mu ri.

⁹ Nikodimosi no si a, "Nani ke onwan e don saeka me?"

¹⁰ Jizosi no si a, "I wu onye-nkuzi ime Izrelu, bu y'a ghotani ihien ndini? ¹¹ Ezioku ke m ri a gwa unu, enyi ri e ku ihien enyi marin, a shia eri ihien enyi hun, kani unu ara nabanhan eri enyi. ¹² Ebe o me nwan ni m gwa unu ihien ndi ri elu-owa bu unu e kwere, nani ke unu

a dọ́n kweri omẹ̀ni a gwa m unu ihien ndi ri elu-igwee?
¹³ Makẹ̀ni, o nwọ́nni onyẹ̀ jẹ̀ntu elu-igwee wezuka onyẹ̀
 hụ gha elu-igwee bia—wụ Nwa nke Ihian.”

¹⁴ “Eriira Mozizi dọ́n wesi agwo hụ elu ime atụ ke wẹ
 jẹ̀nkọ́ d'e wesi Nwa nke Ihian elu, ¹⁵ kẹ̀ni onyẹ̀ ọ̀wulẹ̀ hụn
 kwerini n'ẹ̀ hụn ụzọ́ nwọ́n ndun itẹ̀bite.”

¹⁶ “Makẹ̀ni Osolobue nwe ihien-osisuo jenni ndi ri uwa
 oda-oda, 'ya hain o gi ye akpu Nwa ohu o nwe, ken'o wuru
 ni onyẹ̀ ọ̀wulẹ̀ hụn kwerini n'ẹ̀ alakọ́ iwi, kama o nwọ́n
 ndun itẹ̀bite. ¹⁷ Ezie, Osolobue ezini Nwa a d'a ma ndi ri
 uwa ikpe, kama, o zi ẹ́ keni wẹ hụn ụzọ́ nwọ́n nzuopuha
 ghahan'a. ¹⁸ Ikpe amanị onyẹ̀ ọ̀wulẹ̀ kwerini n'ẹ̀, kanị ikpe
 a maguọ́ onyẹ̀ ọ̀wulẹ̀ hụn kwerilẹ̀ni, makẹ̀ni o kwerini ime
 ẹ́fan akpu Nwa ohu Osolobue. ¹⁹ Onwan ke wẹ gi hangbu
 wẹ enen: ni ukpe a biaguọ́ ime uwa, kalẹ́ ishi ka ihian a suo
 kari ukpe, makẹ̀ni eje ihien ke w'e me. ²⁰ Ize ukpe e ze ndi
 ile e me eje-ihien, w'a ra bia ebe ukpe ri make eje-ihien
 wẹ ri e me gha a puha ifon.”

²¹ “Kanị ndi hụn e me ihien ri mma a bia ebe ukpe ri,
 keni ihian ile hụn a ni wẹ ri e me ihien Osolobue cho.”

Jizosi Le Jonu Hun E me Mirin-Chuku

²² Omeḡuu, Jizosi le umu-azuun a no si Azuun Judia, o
 no du wẹ nodi ebẹhu, e me ndi ihian mirin-Chuku. ²³ Jonu
 nke riji obodo Enom hụn nokunme Salim e me mirin-
 Chuku makẹ̀ni mirin ri ebahun oda-oda. Ihian hụ e jẹn
 d'e kunrun e, o hụ e me wẹ mirin-Chuku. ²⁴ W'e ke bu
 Jonu che ime ulo-ngan ogen hụ.

²⁵ Ogen hụ, umu-azuun Jonu le onyẹ̀ Ju no doma oku
 ichan-ehụ w'a chansonme hụn wu odinali ofufe wẹ gi e
 dọ́n enwen wẹ nsọ. ²⁶ Wẹ no bia d'e kunrun Jonu, si a,
 “Onyẹ̀-nkuzi, onyẹ̀ hụ yu le 'ya ritan n fetu Jodani, onyẹ̀
 hụn i gwasonme ndi ihian oku e, lee e nwan k'o ri ebeni e
 me mirin-Chuku, ihian ile hụ e jẹn d'e kunrun e.”

²⁷ Jónu nọ za, si, “O nwónni onyẹ hụn e nwehẹn ihien ọwụlẹ mmanị wẹ gha elu-igwee y'ẹ ihien hụ. ²⁸ Ụnụ lẹ enwẹn unu wu ọsheri m ni e kughọ m'a ni 'Elẹ m Kristi, kanị wẹ zi m buru n'ẹ ụzọ.' ²⁹ Okpoho hụn wẹ rị a lụ wu nke okennyẹ hụn rị a lụ n'a. Ọwụ okennyẹ hụ rị a gba ẹkukwọ, hụn wuzoye n'ẹ e gọn ẹ ntin, a ghoghọ ọda-ọda ọ nụ olu okennyẹ hụn rị a gba ẹkukwọ. Ya wu ni ighoghọ m e zuọlẹ nwan oke. ³⁰ Ọ k'a riwaye mkpa, kanị mme nwen k'e belua.

³¹ Onyẹ hụn gha elu bia ka ihian ile; onyẹ hụn gha ụwa bia wu nke ụwa, o ku oku ihien rị ime ụwa. Hụn gha elu-igwee bia ka ihian ile. ³² Ọ hụ a shia eri ihien ọ hụn lẹ ihien ọ nụ, kanị o nwónni onyẹ e gi eri ẹ e dọn. ³³ Onyẹ ọwụlẹ gi oku ẹ dọn a ghosiole ni Osolobue wu onyẹ-ezioku. ³⁴ Makeni onyẹ Osolobue zihẹ k'ọ wu, oku Osolobue k'ọ rị e ku, makeni Osolobue e yehodu n'a Mmon-nsọ. ³⁵ Ihien Nwa a a sọ Chuku-Nedi, ọ weguo ihien ile che ẹ ẹka. ³⁶ Onyẹ hụn kweri ni Nwa Osolobue nwon ndun itebite; onyẹ hụn ju n'o kwirikoni Nwa Osolobue ahunko ndun; mba, iwe-le-onuma ke Osolobue k'e gi sionsonme ẹ.”

Isi Nke Eno

Jizosi Lẹ Okpoho Onyẹ Sameria

¹ Ogen ahun, Jesu nọ nwan marin ni itu-ndi Farisi a nuguo ni umu-azuun ndi Jesu ri e nwehẹn e me mirin-Chuku kade nke Jonu. ² (Kani, ele Jesu ri e me we mirin-Chuku, umu-azuun a sọ ri e me.) ³ Ya Jesu nọ gha Judia pu, kinko Galili. ⁴ Ọ nọ ghasi ali Sameria makele ọ ri mkpa n'o k'a ghariri ebegu. ⁵ 'Ya ọ nọ puha obodo ohu w'a kpọ Sika, hụn rị ime Sameria, ehụ ali hụ Jekopu ye nwa a wu Josefụ. ⁶ Ọmi Jekopu ri ebegu; ndun guu Jesu make ijẹn o

jen; otudeni, o no nodi ali ehụ omi hu. (Ihiyen rike okuloğu mmebuo efinnai ro, ogen hu anwun gi a ri isi.)

⁷ 'Ya ke okpoho ohu, onye ali Sameria, no bja d'a dori mirin. Jesu no si a, "Ye m mirin ra." ⁸ (Ogen hu, umuazuun a e jennego imo obodo d'e nonhen ihien-oriri.) ⁹ Okpoho onye Sameria hu no si a, "Nani ke iyu wu onye Ju don nwan a rio mme wu okpoho onye Sameria mirin?" (O ku onwan makeni ndi-Ju le ndi-Sameria ara meko.) ¹⁰ Jizosi no za a, si, "Omeni i te marin ihien Osolobue e ye le onye hun ri a si i, 'Ye m mirin ra', nke y'a rio a, o ye i mirin hun e ye ndun." ¹¹ Okpoho hu no si a, "Di-okpa, ominni mi emi bu y'e gi mkpu y'e gi do mirin. Elebe ke y'a no nwan nwehen mirin hu e ye ndun? ¹² 'Yu ka Jekopu nedi enyi kanii hun ye enyi ominni, hun 'ya le umu a le ihien-uriri e ra mirin rin'a?" ¹³ Jesu no si a, "Onye owule hun ra mirinni, egun mirin jenko d'a gunzi a. ¹⁴ Kani, onye owule hun ra mirin hu m jenko d'e ye e, egun mirin agunkozi a; kama, mirin hu m siko d'e ye e jenko d'e henrin n'e isi-mirin hun ri ime e e hupuha ndun itebite."

¹⁵ Okpoho hu no si a, "Di-okpa, ye m nwan mirin hu amangbe egun-mirin gha a gunzi m mobu a biamazi m ebeni d'a do mirin." ¹⁶ Jizosi no si a, "Jen d'a kpodi i, y'e kinhen azuun." ¹⁷ Okpoho hu no si a, "Enwon m di." Jesu no si a, "Ezioku ke i ku ebe i no si, 'Enwon m di', ¹⁸ makeni y'a lupuguo di isen, bu okennyehun iyu le 'ya ri nwan ele di i; ezioku k'i ku!"

¹⁹ Okpoho hu no si a, "Di-okpa, a hunole m'a ni i wu onye-amuma. ²⁰ Ndi-nedi enyi we kanii no uguni fe ofufe, bu unu ndi Ju si ni Jerusalem wu ebe furu ihian jenko d'a noriri e fe ofufe." ²¹ Jesu no si a, "Okpoho, gi ihien m ri e ku don: ogen lala, hun o gi me ni elezi enu uguni mobu imo Jerusalem ke unu siko d'a no fe Chuku-Nedi. ²² Unu amarin onye unu ri e fe; kani, enyi a maringho onye enyi ri

e fe, makeni ẹka ndi Ju ke nzuopuha gha a bia. ²³ Kani ogen lala, o ruguode nwan, hun ndi hun e fe ezigbo ofufe k'e fe Chuku-Nedi ofufe ime-mmom le nke ezioku. Makeni ndi hun e fe ofufe no erira ke Chuku-Nedi cho ni w'e fe e ofufe. ²⁴ Osolobue wu Mmom, ele ihian; ndi hun k'e fe e ofufe siko d'e feriri a ime-mmom, gi ezioku fee e." ²⁵ Okpoho hu no si a, "A maringwo m ni Onye Hu Osolobue Tume wu Mezaya, (hun w'a kpọ Kraisti), lala; o bia, o gwachanrin enyi ihien ile." ²⁶ Jesu no si a, "Mme hun ri a gwa i oku ro."

²⁷ Ozigbo hura, umu-azuun a no lua. O no tu we enya oda-oda n'o ri e son okpoho e ku oku; kani o nwonna onye si, "K'i cho", mobu "Ki hain i gi ri e son e e ku oku." ²⁸ Ya okpoho hu no la ite mirin e to, kin-azuun si ime obodo; o no si ndi rin'a, ²⁹ "Bia ni d'e lee onye hun gwa m ihien ile m me. Onye ma ke 'ya wu Onye Hu Osolobue Tume wu Kraisti?" ³⁰ We no gha ime obodo puha, ruhememe ebe Jesu ri.

³¹ Ogen hu, umu-azuun hu a rio Jesu, a si, "Onye-nkuzi, dodo ri ihien-oriri." ³² Kani o no si we, "M nwonna ihien-oriri m'e ri hun unu marinleni." ³³ 'Ya umu-azuun a no juma ibe we, si, "O nwonde nwan onye wehe n'e ihien-oriri ra?" ³⁴ Jizosi no si we, "Ihien-oriri m wu ime uche onye zini m le irunchanrin orun a. ³⁵ Ele unu a si, 'O hodu ifon eno ni ogen we gi a gho ihien-ugbo ru?' Kani m ri a gwa unu, lehunme ni enya ebe unu ri ni unu hun ni ihien-ugbo a kaguole hun w'a gho. ³⁶ Onye hun a gho ni ri nwan a gho, a narin ugwo-orun a; o hu e kponkikome mkpuru a toni ndun itebite, keni onye hun kunn'a le onye hun gho'n'a hun uzo nwongbame ighogho. ³⁷ O meguo nwan ke we don e ku,

'Onye ozo a kun,
onye ozo a gho.' "

³⁸ “M zi unu d'a ghọ ihien unu runleni; ndi ozo a runguole orun, unu a banhanguo d'a ghọ mkpuru we runpuha.”

Ndi Sameriya A Bia D'e Kunrun Jesu

³⁹ Ndi Sameriya bu oda wu ndi obodo hu no kwereini Jesu makeni okpoho hu si, “O gwa m ihien ile m me!” ⁴⁰ Ogen ndi Sameriya gi nwan bia d'e kunrun Jesu, we no rio a n'o son we nodi. 'Ya o no son we nodi akp'ohin ebuo. ⁴¹ Ndi bu oda no gi ufiri ihien ndi o ri e ku kwerezi, cheni ndi ibuzo. ⁴² We no si okpoho hu, “Elezi ihien i ku suo ke enyi gi kwere, makele enyi le enwen enyi a nuole onu a, marin ni ezioku-ezioku, onwan wu Onye-nzuopuha uwa.”

Jizosi A Zuo Nwa Onye-isi-orun Eze

⁴³ Ogen akpu-uhuohin ebuo gi ghafeguu, Jesu no gha Sameriya si Galili. ⁴⁴ (Jizosi le enwen e e kuguo a ni w'a ra ye onye-amuma mgbaye ime ali onye-amuma ahun.) ⁴⁵ Ogen o gi ru Galili, ndi Galili no nabanhan a, makeni a hunguo we ihien ile o me ime Jerusalem ogen Mmemme-Nghafe (makeni we nwen e jenghozi mmemme hu).

⁴⁶ O no biazị obodo Kana hun ri ime Galili ebe o no gi mirin henrin manya.

O nwe okennyē ohu emu ri a ku nwa-a-okennyē ime Kapanom. Okennyēni wu onye ohu ime ndi-isi-orun eze.

⁴⁷ Ogen okennyē hu gi nu ni Jizosi a ghaguo Judia kinhen Galili, o no buru e, rio a 'ya bia d'a zuo nwa a makeni o d'a nwun. ⁴⁸ 'Ya Jesu no si a, “Mani unu hun ahima le ihien atumenya, unu ekweriko.” ⁴⁹ Onye-isi orun hu no si a, “Di-okpa bia ndo-o, nwa m gini d'a nwun.” ⁵⁰ Jizosi no si a, “Lama, nwa i jenko d'a ri ndun.” Okennyē hu no kwere oku Jizosi gwa a, o no lama. ⁵¹ Ebe o lako, ndi idibo e no kunrun e; we no gwa a ni nwa a hu a riguo mma. ⁵² O no ju we ke ele ogen k'o gi rima mma. We no si a, “Okuloku

ohu efinnai unyanhun ke ehụ-okun hụ gi hapu a.”⁵³ Nedi e no nyanhan ni ogen hụ ke Jizosi gi si a, “Nwa i jenkọ d'a ri ndun.” Ifiri e, ke ya le enwen e ke ikpun-ulo a no kwerini Jesu.⁵⁴ Onwan wu orun-atumenya nke ebuo Jesu run ogen o gi ghaguu Judia bia Galili.

Isi Nke Isen

Jesu A Zuọ Onye Nwonleni Onye E Yen'e Eka

¹ Omegu, Jesu no kin-azuun si Jerusalem makeni o nwon mmemme ndi Ju rini.

² Ime Jerusalem, o nwon mirin ri ehụ Onu-mgbon Atunrun, hun ndi Hibru a kpọ mirin Betes'da [mọbu mirin Be'zata], hun nwon ụzọ isen we kpumesonme elu we hun we gha e ru e.³ Igunrun ndi-emu ri a ku e dinsonme ụzọ ndi hụ: ke ndi enya-ishi, ke ndi nguro, ke ndi oro kinmin, [e che ni we mehunme mirin hụ. ⁴ Makeni, o ru, mmon-ozidi-nwonni-enyi e hidan d'e mehunme mirin hụ. Onye owule ime ndi emu ri a ku, hun bu ụzọ banye ime mirin hụ ogen we gi mehunmeguu a, o dinhin emu owule ri a kun'a.]

⁵ Onye ohu ime ndini dine ebahun ri a ku emu kete ahua ebuo-aria-ogunnai. ⁶ Ogen Jizosi gi hun a, marin n'o teguo emu hụ kuma a, o no si a, “Y'a chogho n'i dinhin?” ⁷ Okennyehụ emu ri a ku no za, si, “Di-okpa, enwon m onye e bu m e che ime mirinni ogen owule we gi mehunme e; m cho ni m banye ime e, onye ozo e bu m ụzọ banye.”

⁸ Jizosi no si a, “Lihi otọ! Heri ute i, jenne ijen!” ⁹ Ozigbo, okennyehun no dinhin; o no buru ute e, jenne ijen.

Uhuohin ahun wu uhuohin izu-iken. ¹⁰ Ya ndi-ndu ndi Ju no si okennyehụ Jizosi zuo, “Onwan wu Uhuohin Izu-iken, o furuni ni y'e bu ute i, i ri a dan Iwu.” ¹¹ O no za we, si, “Onye hun zuo ni m si m, 'Heri ute i, jenne ijen.'” ¹² We

nọ jụ a, si, “Onye wu onye hu si i, ‘Heri ute i jenme ijen?’”¹³ Kani okennyehụ wẹ zuo amarin onye o wu, makeni Jizosi a rubanguo ime igunrun ri ebahun.

¹⁴ Omeguu, Jizosi nọ hun a ime Ulo-nso, o nọ si a, “Lee enya, y'a riguo nwan mma! Emezile njo, amamgbe ihien ka njo gha e me i.”¹⁵ 'Ya okennyehụ nọ jenburu ndi-ndu ndi Ju d'a gwa wẹ ni Jesu wu onye hu zuo n'a. ¹⁶ 'Ya ke ndi-ndu ndi Ju nọ kpokpome Jesu makeni o ri e me ihien ndi nọ enina Uhuohin Izu-iken. ¹⁷ Kani Jizosi nọ si wẹ, “Echen ke Nedi m rikwo a run orun, mme nwen sikod'a gha a runzikwo orun.”¹⁸ Ifiri ihienni o ku, ndi-ndu ndi Ju nọ chokenmede ni wẹ gbu e. Makele, ele n'o dan iwu Izu-iken suo, kani, o kpozikwo Osolobue Nedi e—gi ohun ku ni 'ya le Osolobue han.

Iken Jesu

¹⁹ Jizosi nọ si wẹ, “Ezioku ke m ri a gwa unu, Nwa a saeka gi uche e me ihien owule—mmani ihien o hun Chuku-Nedi ri e me; makeni ihien owule Chuku-Nedi me, 'ya ke Nwa a e mezikwo. ²⁰ Makeni ihien Nwa a a suo Chuku-Nedi, o ghosi Nwa a ihien 'ya le enwen e ri a run. O jenkod'e ye e iken gi run orun kade ndini wẹ run keni o tu unu enya. ²¹ Ezie, erira Chuku-Nedi don e weli ndi nwunni we ndun ye wẹ ke Nwa a donzikwo e we ndun e ye ndi Nwa a cho n'o ye. ²² Ozosi, Chuku-Nedi ara kin onye owule ikpe, kama, o buguo okinkin-ikpe ile che Nwa a eka, ²³ keni ihian ile gbaye Nwa ke wẹ don a gbaye Chuku-Nedi. Onye hun ghaleni a gbaye Nwa arizikwoni a gbaye Chuku-Nedi hun zihē n'e.”

²⁴ “Ezioku ke m ri a gwa unu, onye hun nu oku m, kweye ni onye zihenī m, onye ahun e nweguo ndun itebite. Amako wẹ onye hu ikpe; kama, onye hu a ghaguo onwun banye ndun.

²⁵ Ezioku ke m ri a gwa unu, ogen lala—o ruguode nwan—hun ndi nwunni siko d'e gi nu olu Nwa Osolobue; ndi nun'a jenko d'a ri ndun. ²⁶ Ke Chuku-Nedi don nwon ndun ime enwen e, erira k'o yeziwo Nwa iken n'o nwon ndun ime enwen e. ²⁷ O yeguwo Nwa a iken n'o kin ihian ile ikpe—makeni iya wu Nwa nke Ihian. ²⁸ Anile ni onwan tu unu enya, makeni ogen lala hun ndi ile ri ime ili jenko d'e gi nu olu e ²⁹ puha—ndi hun me mma jenko d'e lihi banye ndun itebite; ndi hun me njo siko d'e lihi narin ikpe-omuma.”

Ndi Hun A Shiani Jesu Eri

³⁰ “Asa meka gi iken m me ihien owule. M'a han enen ke Osolobue don gwa m—'ya wu ni ezigbo enen ke m'a han, makeni ari m e me uche m, kale uche onye hun ziheni m. ³¹ M shiani enwen m eri, 'ya wu ni eri m wu ntu.

³² M nwon onye ozo hun a shia ni m eri. A maringho m ni eri o shia ni m wu ezioku. ³³ Unu e ziguo we jenni Jonu, o shiaguwo eri wu ezioku. ³⁴ (Ele ni eri ihian shia ri m mkpa, kani m ri e ku ihienni keni unu hun uzo nwon nzuopuha.) ³⁵ Jonu e te nwungho ke ukpe—a dun, e ti, unu no gi ukpe e ghoghoho ekere ogen.”

³⁶ “Kani m nwon ihien a shia ni m eri hun ka hun Jonu shia. Orun ndi hun Nedi m ye m run, 'ya wu orun ndini m ri a run, uwe nwe a shiani m eri ni Chuku-Nedi ziheni m.”

³⁷ “Chuku-Nedi le enwen e hun ziheni m a shiaguoni m eri. Unu anutuni olu e; unu ahuntuni k'o no; ³⁸ oku e ari ime ndun unu, makeni unu ekwerini ni onye hun o ziheni.

³⁹ Unu a mu ihien ndi ri ime Ekukwo-nsa a mukenme, makeni unu ro ni uwe ke unu e gi nwon ndun-itebite; bu Ehuho-nsa ri a shiani m eri, ⁴⁰ kani unu ekwerini bia d'e kunrun m keni unu nwon ndun. ⁴¹ Ele m choko ojija-mma ihian; ⁴² kani a maringho m ndi unu wu, ni ihien Osolobue a ra suo unu. ⁴³ M gi efan Nedi m bia, unu a nabanhanni

m, kanị onyẹ ọzọ gi efan nke ẹ bịa, unu siko d'a nabanhan a. ⁴⁴ Nani ke unu e don kweri? Unu hun a cho ni ibe unu ja unu mma, kanị o nwonni ihien unu kpọ ija-mma hun gha eka onyẹ hu 'ya sọ wu Osolobue bia. ⁴⁵ Erokwole ni ni m jenko d'e kpe unu eka Chuku-Nedi; Mozizi wu hun e kpeni unu, Mozizi ahun unu gi don enya. ⁴⁶ Omeni unu gi oku Mozizi don, nke unu e gi oku m don, makeni Mozizi de banyeni m. ⁴⁷ Kani omeni unu egini ihien Mozizi de don, nani ke unu e don gi oku m don?"

Isi Nke Isin

Jesu E Ye Mmadu Ogun-iri kwasị nnu-mmebuọ Ihien-oriri

(*Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Luk 9.10-17*)

¹ Onwan e meguu, Jizosi no fetu "Ohimin" Galili hu shi azuun hun-ebu. W'a kpọzi "Ohimin" Galili ohimin Taiberiasị. ² Igunrun hi-ogbe hu e son e, makeni we hun orun-atumenya ndi o ri a runni ndi emu ri a ku. ³ Jizosi no si elu ugu, 'ya le umu-azuun a no nodi ali ebehu. ⁴ (Ogen hu, mmemme ndi Ju e me ahua-ahua w'a kpọ Mmemme-Nghafe e rumegu.) ⁵ Jizosi e wesi enya elu, o no hun igunrun ihian ke we lala d'e kunrun e. O no si Filipu, "Elebe ke enyi a no non bredi keni ndini ri?" ⁶ (O ku ihienni n'o gi cho ihien ri Filipu onu, makeni 'ya le enwen e a maringuo ihien o jenko d'e me.) ⁷ Filipu no za a, si, "Egho orun ifon isin ezuko non bredi siko d'e rusonme we eka—osun'a ekere-ekere." ⁸ Onyẹ ohu ime umu-azuun Jesu w'a kpọ Anduru, hun wu nwenę Saimon' Pita, no si a, ⁹ "O nwon nwata-okennyẹ bu ogbe bredi isen we gi oka bali memẹ le azun ebuọ ebeni; kale, ebe we siko d'a pu igunrunni?" ¹⁰ Jizosi no si, "Gwa ni we nodi ali."

(Irurue ri ebehu oda.)

Ya ndi hu no nodi ali—ihien rike ikennyẹ ogun-iri-kwasị-nnu-mmebuo ri ime we, ('ya wu ihien nọke nnu-uku isen). ¹¹ Jesu no weri ogbe bredi ndi hu, o yeguu Osolobue ekele, o no keni ndi nodi ali 'ya; o no memezi azun erira, we no ri ke we cho. ¹² Ogen efo gi junguu we, Jesu no si umu-azuun a, "Kponkwama ni ifunfun e hoduni, amamgbe ihien-anai a la iwi." ¹³ 'Ya we no kponkwame we, che ime ukpali. Ifunfun bredi hoduni ime ogbe-bredi bali isen hu ogen ndi hu gi riguu jun ukpali mmebuo.

¹⁴ Ogen ndi hu gi hun onun-atumenya hun Jizosi run, we no gwama ibe we, si, "Ezioku-ezioku, onwan wu onye-amuma hu enyi ri e lee enya a n'o jenkọ d'a bia ime uwal!"

¹⁵ Ogen Jesu gi hun ni w'e d'a bia d'e gi iken weri e, kin e eze, o no gha ebahun pu, 'ya suo no kin-azuun shizi elugu.

Jesu E Jen Ijen Elu Mirin

(Mat 14.22-33; Mak 6.45-52)

¹⁶ O ru ogen enyasi, umu-azuun Jesu no shi "Ohimin", ¹⁷ banye ime ugbo-mirin, buli, jenkọ Kapanom. (Ohihi no gbachanrin bu Jesu eke biakwo d'e kunrun we.) ¹⁸ Mirin hu e mehunme oda-oda makele oken-ufere ri a kpo. ¹⁹ Ogen we gi nyanru ihien rike maili eto mobu eno, we no hun Jesu ke o jenla ijen elu mirin, a nokunme ugbo. Egun no tuma we. ²⁰ Kani o no si we, "Mme ro, atule ni egun!" ²¹ We no cho n'o banye ni we ime ugbo; ozigbo, ugbo hu no ru mkpenren mirin ali hu we jenkọ.

Igunrun Hu A Choma Jizosi

²² Eki e fon, o no we ndi ahun nodi azuun "Ohimin" hu hun-ebọ hun umu-azuun Jizosi gha bia Kapanom enya ni ugbo ohu suo te ri ebegu; ni Jesu esonni umu-azuun a banye ime ugbo le ni umu-azuun a suo gba gha ebegu pu.

²³ Kani ogenni, ugbo ndi ozo gha Taiberiasị bia ri nwan

èhiy ebahun wẹ nọ ri brẹdi oge Di-nwonn-ènyi gi yeguu ekele. ²⁴ Oge ndi hu gi nwan hun ni ke Jesu ke umu-azuun a arizi ebahun, wẹ le enwen wẹ nọ banye ugbo ndi hu chosonme Jesu shi Kapanom'.

Jesu Wu Ihien-oriri Hu Hun E Ye Ndun

²⁵ Oge wẹ gi hun Jesu azuun "ohimin" hu hun-ebọ, wẹ nọ si a, "Onye-nkuzi, elee oge k'i gi puha ebeni?" ²⁶ Jesu nọ za wẹ, si, "Ezioku ke m ri a gwa unu, unu ri a cho m makeni unu ri brẹdi, o jun unu efo, ele makeni unu hun orun-atumenya ndi hun m run. ²⁷ Egile ni ifiri ihien-oriri hun e wiwini a rungbu enwen unu, ka gi ni ifiri ihien-oriri ahun siko d'a to jenin ejen, e ye ndun itebite, rungbu enwen unu, ihien-oriri hu Nwa nke Ihian jenkọ d'e ye unu; makeni iya wu Nwa nke Ihian ke Chuku wu Nedi tume."

²⁸ Wẹ nọ si a, "Ki enyi jenkọ d'a run hun wu orun Osolobue cho ni enyi run?"

²⁹ Jesu nọ za wẹ, si, "Onwan wu orun Osolobue cho ni unu run: O cho ni unu kweri ni onye hun o zihe."

³⁰ Wẹ nọ si a, "Elee orun-atumenya k'i jenkọ nwan d'a runghosi enyi keni enyi hun a, enyi e kweyeni ihien i ku? Kini ke i jenkọ d'e me? ³¹ Ndi nedi enyi kan ri mana ime atu; ya ke wẹ de ime Ekwwo-nsọ, si, 'O ye wẹ brẹdi gha elu-igwee bia ri.' ³² Jizosi nọ si wẹ, "Ezioku ke m ri a gwa unu, ele Mozizi ye unu brẹdi gha elu-igwee bia; Nedi m wu hun ri nwan e ye unu ezigbo brẹdi gha elu-igwee bia. ³³ Makeni brẹdi Osolobue wu onye hu gha elu-igwee bia, hun e ye uwa ndun." ³⁴ Wẹ nọ si a, "Di-okpa, yeme enyi brẹdini oge ile."

³⁵ Jizosi nọ si wẹ, "Mme wu brẹdi hun e ye ndun. Egun agunko onye hun bia d'e kunrun ni m; egun mirin agunko onye hun kwerini ni m.

³⁶ Kani, nọkọ kẹ m dọn gwa unu mbu, unu a hunole m, kani unu e kwerini. ³⁷ Ndi ile Nedi m ye m siko d'a bia d'e kunrun m; a chupuko m onye owule hun bia d'e kunrun ni m.” ³⁸ Makeni ele m gha elu-igwee bia d'e me uche m, kani m bia d'e me uche onye hun zihę ni m. ³⁹ Onwan wu uche onye zihęni m: ni etuhuko m onye owule ime ndi ile o ye m, kama, ni m jenko d'a gha onwun weli we Uhuohin-ikpazuun. ⁴⁰ Makeni uche Nedi m wu ni onye owule hun hun Nwa, kweri n'e, jenko d'e nwon ndun itebite; m siko d'e weli e Uhuohin-ikpazuun.

⁴¹ Ndi Ju no denwinwinma n'a makeni o si, “Mme wu bredi hu hun gha elu-igwee bia.” ⁴² We hu a si, “Ele Jesu nwa Josefụ wu onwan—hun enyi marin ndi mun'a? Nani k'o don nwan a si, ‘M gha elu-igwee bia?’ ”

⁴³ Jizosi no za we, si, “Edenwinwinzile ni. ⁴⁴ O nwonni onye jenko d'a s'eka bia d'e kunrun m mmani Chuku-Nedi hun zihę ni m doha a; m jenko d'e weli onye ahun Uhuohin-ikpazuun. ⁴⁵ We de e ime Ekukwo ndi-amuma ni, ‘Osolobue siko d'a kuzi we ile.’ Onye owule hun ri e gon Chuku-Nedi ntin, a munarin a, iya wu onye hun a bia d'e kunrun ni m. ⁴⁶ (Ele n'o nwe onye hun huntu Chuku-Nedi—onye hu hun gha ebe Chuku ri bia, 'ya sọo huntu Chuku-Nedi.) ⁴⁷ Ezioku kẹ m ri a gwa unu, onye owule kwerini nwon ndun itebite.

⁴⁸ Mme wu bredi hun e ye ndun. ⁴⁹ Ndi nedi unu kani ri mana* hu we ri ime atu, kani, a nwunhungho we. ⁵⁰ Kani onwan wu bredi hun gha elu-igwee bia hun o me ni onye ri n'e anwunhunko. ⁵¹ Mme wu bredi hu ri ndun hun gha elu-igwee bia. Onye owule ri bredini jenko d'a ri ndun

* **Isi Nke Isin:49** mana: Iya kẹ we kpọ ihien-oriri hu Osolobue gha elu-igwee zihę ni ndi Izrelu ime atu ogen Mozizi.

jenrin ejen. Bređi hu m siko d'e ye make ufiri ndun ndi ri ime uwa wu ehụ m.”

⁵² 'Ya ke ndi Ju ahun no doma ndondo ime we, a si, “Nani ke okennyeni a don ye enyi ehụ a ri?”

⁵³ 'Ya Jizosi no si we, “Ezioku ke m ri a gwa unu, mmani unu ri ehụ Nwa nke Ihian, ra edeke e,—unu enwonko ndun ime unu. ⁵⁴ Onye ri ehụ m, ra edeke m, o wuru onye nwe ndun itebite; m siko d'e weli e Uhuohin-ikpazuun. ⁵⁵ Make ni, ehụ m wu ezigbo ihien-oriri, edeke m wuzikwo ezigbo ihien-orira. ⁵⁶ Onye hun ri ehụ m ra edeke m, bi ime m, mme le enwen m bi ime e.”

⁵⁷ “Ke m don ri ndun make ni Chuku-Nedi hun zihē ni m ri ndun, erira ke onye hun ri ni m k'a don ri ndun make ufiri m. ⁵⁸ Onwan wu ezigbo bređi hun gha elu-igwee bia; o noni ke ihien ahun ndi mbu ri, omeguwa a nwunhunkwo we. Onye hun ri bredini jenkō d'a ri ndun jenrin ejen.”

⁵⁹ Ogen Jesu gi ri a kuzi ime ulo-ofufe ndi Ju ri ime obodo Kapanom k'o gi ku ihien ndini.

Oku Hun E Ye Ndun Itebite

⁶⁰ Ndi bu oda ime umu-azuun a a nu ihieni, we no si, “Okuni e zekewo! Onye siko d'a saeka nabanhan a?”

⁶¹ Kani, Jizos' a maringuo ni umu-azuun a ri e denwinwin make ihieni o ku. O no si we, “Onwan k'e me unu ekwerizile? ⁶² Ki unu jenkō d'e mezi nwan omeni unu a hun Nwa nke Ihian k'o lakō elu-igwee ebe o ri mbu? ⁶³ Mmon-nsō iya sūo e ye ndun, ihien ihian mmaka ara ban erere owule: oku ndini m ri a gwa unu wu oku ime-mmon le oku hun e ye ndun. ⁶⁴ Kani ndi hu ime unu ekwerini.” (Gha isi mbidon lala, Jesu a maringuo ndi hun jenkoleni d'e kwere le onye hun jenkō d'e re n'e.) ⁶⁵ O no sizi, “Onwan hain m gi si unu n'o nwonni onye jenkō d'a saeka bia d'e kunrun m mmani Chuku-Nedi me e n'o bia.”

⁶⁶ Make onwan, umu-azuun Jesu bu oda no kin-azuun, esonzini w'e.

⁶⁷ Ya Jizosi no si umu-azuun a mmebuo hu, "Unu le enwen unu siko d'a puzide nwan ra?" ⁶⁸ Saimonu wu Pita no za a, si, "Di-nwonni-enyi, onye ke enyi jemburuko? Iyu nwon oku ndi e ye ndun itebite. ⁶⁹ Enyi e kwerigho, marizikwo, ni iyu wu Onye-nsọ Osolobue." ⁷⁰ Jizosi no si we, "Mme hori unu mmebuo, ele 'ya? Kani onye ohu ime unu wu Ekwensu!" ⁷¹ (Judası nwa Saımonu Iskarotu k'o ri e ku, make ni o wu onye ohu ime umu-azuun mmebuo hu bu 'ya jenkọ d'e re e.)

Isi Nke Esa

Ogen Umune Jesu Keleni Kweri N'e

¹ Omequu, Jesu no ghagbari ime Galili, latogu u Judia; o jehunmeni ime Judia, make ni ndi-ndu ndi Ju ri a cho ni we gbu e. ² Ogen hu, mmemme ndi Ju gi a nodisonme ime Odu* e ruguo. ³ 'Ya umune Jesu no si a, "O furu ni gha ebeni pu, si Judia, keni umu-azuun i hun orun-atumenya ndi i ri a run. ⁴ Make ni o nwonni onye hun a run orun ime nzuzue owuni o cho ni we marin a. Ebe o me ni i ri e me ihien ndini ile, we nwan enwen i ghosi uwa." ⁵ (Onwan me make ni ke umune e de e kwerini n'e.)

⁶ 'Ya Jizosi no si we, "Ogen furu ni m e ke ru, kani ogen ile furu unu. ⁷ Izize unu ezeko uwa, kale izize m e ze we makele m ri a gwa we ni ihien w'e me jo njo. ⁸ Jenme ni nwan mmemmeni, mme le enwen m eke jenkọ mmemme hunni, make ni ogen furu ni m e ke ru." ⁹ O kuguu ihieni, o no nodikwo ime Galili.

Jesu E Jen Mmemme-odu

* **Isi Nke Esa:2** Livitikosi 23.34

¹⁰ Kani oḡen umunḡ Jesu gi jḡnmeḡu mmḡmḡ hu, o nḡzi jḡnme, kani nzuzue k'o gi jḡn.

¹¹ Ndi-ndu ndi-Ju hu a cho a ime mmḡmḡ hu, we hu a si, “Elebe k'o ri?” ¹² Ndi ri igunrun riṣonme ebḡhu hu a kasonme murinmurin. Ndin si, “Ezigbo ihian k'o wu,” ndin si, “Mba, o rihu e dufie ndi ali.” ¹³ Kani, make ni egun ndi-ndu ndi Ju ri a tu we, o nwḡnni onye s'eka ku oku e ifonrin-ifon.

¹⁴ Oḡen mmḡmḡ hu gi rugu ahanmahan, Jizosi no si Ulo-nsḡ d'a kuzime. ¹⁵ O no tu ndi-ndu ndi Ju enya, we no si, “Nani ke okennyeni don marin ihien oda enina, bu o ke jentu ozunzun owule?” ¹⁶ Jesu no za we, si, “Nkuzi m ele nke m kani nke onye zihē ni m ro. ¹⁷ Omeni ihian a kwademe obi e n'o jenkḡ d'e me uche Osolobue, onye hu siko d'a marin omeni nkuzi m gha eka Osolobue bia ra m gi iken m e ku. ¹⁸ Onye hun e gi iken e e ku ri a cho ni we ja a mma; kani onye ri e me ni we ye onye zihen'e ogho wu onye ezioku, ntu a ri ime e.”

¹⁹ “Mozizi ye unu Iwu, ele 'ya? Kani o nwḡnni onye ohu ime unu hun e donme Iwu hu. Ki hain unu gi a cho ni unu gbu m?”

²⁰ Igunrun hu no za, si, “Eje-mmḡn ri ime i! Onye ri a cho n'o gbu i?”

²¹ Jesu no si, “M run orun-atumenya ohu, o no tu unu ile enya. ²² Mozizi ye unu iwu ikwa-ugun. (Kani ele Mozizi bidon ikwa-ugun, ndi nedi unu kani bidon e.) Unu a kwade okennyē ugun Uhuohin Izu-iken keni unu hun uzḡ mezu iwu hu. ²³ Omeni we hu a kwa okennyē ugun Uhuohin Izu-iken amangbe w'a dan Iwu Mozizi, ki hain unu gi e we ni m iwe make ni m zuochanrin okennyeni ehḡ a ile Uhuohin Izu-iken? ²⁴ Ahanzile ni enen ke unu hun a, kama, e leban ni ihien enya ohunma keni unu hun uzḡ han enen ri mma.”

Onyẹ Kẹ Jesu Wu?

²⁵ Ya ndi hu ime ndi Jerusalem no si, “Ele onwan wu okennyẹ hu ndi-ndu ri a cho ni we gbu? ²⁶ Lee ẹ nwan k'ọ ri ebeni e ku oku id'ẹnya ihian ile, a gba w'a nkintin! A maringwoḍe we nwan ni 'ya wu Kraisti, Onyẹ Hu Osolobu Tume ra? ²⁷ Kani enyi a maringho ebe okennyeni gha bia; oḡen Kraisti jenkọ d'e gi bia, o nwonni onyẹ jenkọ d'a marin ebe o gha bia.”

²⁸ Oḡen Jesu gi ri a kuzi ime Ulo-nsọ, o no weshi olu elu, si, “Ezie, unu a maringwo m, marinzikwo ebe m gha bia! Kani, egin m ihien eka m bia; onyẹ hun zihẹ ni m furu we gi don ẹnya—'ya ke unu marinleni! ²⁹ A maringho m'a makeni m gha ebe o ri bia, 'ya zihẹ m.”

³⁰ 'Ya we no cho ni we nwunrun a; kani o nwonni onyẹ metu a eka, makeni oḡen ẹ e ke ru. ³¹ K'osilerj, ndi bu oḍa ri ebẹhu no kwerini n'ẹ; we hu a si, “Oḡen Kraisti wu Mezaya, Onyẹ Hu Osolobu Tume, k'e gi bia, n'o runkari okennyeni orun-atumenya?”

E Zi We Ndi-unakpa Ulo-nsọ D'a Nwunhan Jesu

³² Ndi Itu-Farisi a nu ke igunrun hu ri e ku ihien ndini we banyeni Jizosi, 'ya ndi-isi nchu-ẹjan le ndi Itu-Farisi no zi ndi unakpa Ulo-nsọ d'a nwunhan a.

³³ Jizosi no si, “M jenkọ d'e son unu nodi ekerẹ, omeguu, a laburu m onyẹ hun zihẹ ni m; ³⁴ unu jenkọ d'a cho m, kani, unu ahunko m; ebe m ri, unu e ri-eka bia.” ³⁵ Ndi-isi ndi Ju no si ibe we, “Elebe ke okennyeni cho n'o jẹn, hun enyi jenkoleni d'a hun a? O cho n'o jẹn ali ndi Griki—ali ndi wulen ndi Ju—ebe ndi nke enyi risonme d'a kuzime ime igunrun ndi wulen ndi-Ju? ³⁶ K'o gi ihienni e ku: ‘Unu siko d'a cho m, kani, unu ahunko m; ebe m ri, unu asako eka bia a.’?”

Mirin Hun E Ye Ndun

³⁷ Ụhụọhìn ìkpazụn mmemmè hụ, hụn wụ ụhụọhìn kachanrìn mkpa, Jesu nọ wuzo ọtọ, yi oro, sị, “Omèni o nwọn onyè ẹgùn mirin rị a gùn, 'ya bịa d'e kunrun m n'ọ ra! ³⁸ Onyè ọwụlẹ hụn kwerini ni m, ya ra; o sikọ d'a rị n'a kẹ Ẹhụhụọ-nsọ dọn ku:

‘Mirin hụn e ye ndun
jẹnko d'a gha ime ẹ
e hupuha kẹ iyi.’ ”

³⁹ Jizọsị gi ọnwán e ku oku Mmọn-nsọ hụn ndị kwerini n'ẹ jẹnko d'e nwèhèn. W'e ke ye wẹ Mmọn-nsọ ogen hụ makèni Jesu e ke banye ọghọ a.

Igunrun Hụ E Kebe

⁴⁰ Ogen wẹ gi nụ oku ndini, ndi hụ ime igunrun hụ nọ sị, “Ezioku, ọnwán wụ onyè-amuma Hụ pụ-ichèn.” ⁴¹ Ndi ọzọ sị, “Ọnwán wụ Kraịstị, Onyè Hụ Osolobue Tume!” Kani ndi hụ ime wẹ sị, “Kraịstị k'a ghade nwan Galili bịa ra?! ⁴² Ẹhụhụọ-nsọ e kuguon'a ni Kraịstị, Onyè Hụ Osolobue Tume, sikọ d'a gha ebọn Defidi puha; n'o sikọ d'a gha Betulèhem, obodo Defidi te bi bịa?” ⁴³ Oku banyeni Jizọsị nọ kebe igunrun ahun. ⁴⁴ Ndi hụ ime wẹ te chọ ni wẹ nwunrun a, kani o nwonni onyè metụ a ẹka.

Ndi-ndu Ndi Ju A Ju N'e Kwerikonị Wẹ Jesu

⁴⁵ Ogen ndi-unakpa Ulo-nsọ ahun gi kinhen azuun d'e kunrun ndi-isi nchu-egan le ndi Itu-Farisi, wẹ nọ juma wẹ, sị, “Kị hain unu gileni wehe ẹ?” ⁴⁶ Ndi unakpa Ulo-nsọ hụ nọ za, sị, “O nwonni onyè kutu oku kẹ okennyeni!”

⁴⁷ Ndi Itu-Farisi nọ jụ wẹ, sị, “E dufieguozide wẹ nwan unu nwen ra? ⁴⁸ O nwongho kaka akpu onyè-ndu mobu onyè Itu-Farisi ohu unu marin hun kwerini n'ẹ? ⁴⁹ Igunrunni amarin Iwu Mozizi, ndi wẹ bu onu kẹ wẹ wu.”

⁵⁰ Nikodimọ̀sì hụn jẹn d'e kunrun Jesu mbụ, hụn wụ onyẹ ohu ime wẹ nọ sị wẹ, ⁵¹ “Iwu ẹni a madẹ ihian ikpe bụ ebuni wẹ ụzọ nụ ọnu a mọbụ chopuha ihien o me ra?”

⁵² Wẹ nọ za, sị, “I wuzide onyẹ Galili ra? Mụ Ɛkukwo-nsọ n'i marin ni onyẹ-amuma ara gha † Galili bia.” [⁵³ Onyẹ ọwule nọ lashi iwe ẹ.

Isi Nke Ɛsato

Okpoho Hụ Zọ-uku-ye-ọfia

¹ Kani, Jesu nọ si Ugu Olivu. ² O ru ụzọ-utuntun, o kinhenzi Ulo-nsọ. Ndi hụ ile nọ bia d'e kunrun ẹ, ọ nọ ndi ali, kuzime wẹ.

³ Ya ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi nọ wehe okpoho ohu wẹ nwun ebe ọ ri a zọ-uku-eye-ọfia. Wẹ nọ bu ẹ tume ihun ihian ile. ⁴ Wẹ nọ sị Jizosi, “Onyẹ-nkuzi, wẹ nwun okpohoni ebe ọ ri a zọ uku e ye ọfia. ⁵ Ime Iwu, Mozizi sị ẹni gi omuma magbu okpoho nọ enina, kale, k'i k'e ku nwan banyen'ẹ?” ⁶ (Wẹ ju a ihienni ni wẹ gi ẹ kwodon Jizosi, keni wẹ hụn ihien wẹ k'a sị ni ya k'o me.) Ya ke Jizosi nọ hulua ali, gi mkpinsi-eka a demẹ ihien ali. ⁷ Ogen wẹ gi to a ju a, o nọ lihi oto, sị wẹ, “Onyẹ ọwule ime unu metuleni njo, 'ya bu ụzọ ma a omuma.” ⁸ 'Ya ọ nọ huluzi ali, demẹ ihien ali. ⁹ Ogen wẹ gi nụ ihienni, wẹ ile nọ puma, ohu-ohu, ndi kani bu ụzọ puma, d'e ru n'ọ hodu Jizosi sọ; okpoho hụ turuhukwo ebenu ihun Jizosi. ¹⁰ Ya Jesu nọ lihi oto, sị a, “Okpoho, elebe ke wẹ ri? O nwonni onyẹ ma i ikpe?” ¹¹ Ọ nọ sị, “Di-okpa, o nwonni.” Jizosi nọ sị a, “Mme nwen ẹ amakokwo i ikpe. Jenme. Kani, gha kikenni jenme, emezile njo.”]

Jizosi Wu Ukpẹ Uwa

† Isi Nke Ɛsa:52 ...onyẹ-amuma hụ pu-ichen aghako...

¹² Jizọsị nọ sịzị ndị ahụ n o te rị a kuzi, “Mmẹ wu ukpẹ uwa. Onyẹ ọwụlẹ hụn rị e sọnni m aghakọ ime ishi, kama, o siko d'e nwon ukpẹ hụ hụn e ye ndun.”

¹³ Ndi-Farisi nọ shiari a, si, “I rị nwan a shiani enwen i eri, egiko we eri i don.”

¹⁴ Jesu nọ za, si, “Osuon'a ni m shia ni enwen m eri, eri m furu we gi don, makele a maringho m ebe m gha bia le ebe m jenko. Unu amarin ebe m gha bia mobu ebe m jenko. ¹⁵ Unu e gi ihien enya e legha a han enen. O nwonni onye m'a hanni enen. ¹⁶ Kani o suo n'a ni m jenko d'a han enen, enen m'a han wu ezioku, makeni ele mmẹ suo a han a, kama mmẹ le Chuku-Nedi hun zihē ni m gba a han a.

¹⁷ Ime Iwu unu, we de e ni eri mmadu ebuo ke we gi e don. ¹⁸ M rị a shiani enwen m eri; Nedi m hun zihē ni m rị a shiazikwo ni m eri.” ¹⁹ Ya we nọ si a, “Elebe ke Nedi i rị?” Jesu nọ za, si, “Unu amarin m, unu amarinzikwo Nedi m. Omele unu marin m amarin, nke unu a marinzikwo Nedi m.”

²⁰ Jesu ku ihien ndini ogen o gi rị ehụ ebe w'e buche oyiye ime Ulo-nsọ a kuzi, bu o nwonni onye nwunrunn'a makeni ogen e e ke ru.

Ebe Jesu Gha Bia Le Ebe O Jenko

²¹ Jizọsị nọzi gwa we, si, “M jenko d'a pu; unu siko d'a cho m—kani unu jenko d'a nwunto ime njo unu. Unu asako eka bia ebe m jenko.”

²² Ndi-ndu ndi Ju nọ si, “O si ni enyi asako eka bia ebe o jenko. 'Ya wu n'o jenko d'e gbude nwan enwen e ra?’ Iya k'o gide nwan ihieni e ku ra?

²³ Jizọsị nọ za we, si, “Unu gha ibe ali bia, kale m gha elu bia. Unu wu nke uwanj, kani ele m nke uwanj. ²⁴ 'Ya hain m gi gwa unu ni unu siko d'a nwunto ime njo unu. Unu jenko d'a nwunto ime njo unu mmani unu kweri ni m wu onye ahun m si ni 'ya ke m wu.”

²⁵ Wẹ nọ sị a, “Onyẹ k'ì wụ?” Jesu nọ sị wẹ, “Ihien hụ m gwa ụnụ isi mbidon kẹ m wụ. ²⁶ M nwọn ihien bu ọda m k'a saęka ku banyeni ụnụ, ihien bu ọda m'e gi ma ụnụ ikpe; kanj, onyẹ hụn zihẹ ni m furu wẹ gi e don ęnya, m rihụ a gwa ụwa ihien ndi m nụ ọnu a.” ²⁷ (Kanj aghotanị wẹ n'ọ rị a gwa wẹ banyeni Chuku-Nedi.) ²⁸ 'Ya Jizosị nọ sị, “Ogen ụnụ jenkọ d'e gi wesi Nwa nke Ihian enu kẹ ụnụ jenkọ d'e gi marin ni m wụ onyẹ m wụ—Kraisti, Onyẹ Hụ Osolobue Tume—ni m'a ra gi uche m mę ihien ọwule, kama, ni m rị a gwa ụnụ ihien ndini wẹ kẹ Nedi m don kuzi m. ²⁹ Onyẹ hụ zihẹ ni m nọyeni m anọyeni; ọ natoni m, makeni ogen ile kẹ m gi e mę ihien a sụn'a.”

³⁰ Ogen o gi rị e ku ihien ndini wẹ, ndi bu ọda nọ kweri.

Ezioku Jenkọ D'e Mę Ụnụ Weri Enwẹn Ụnụ

³¹ Jizosị nọ sị ndi Ju hụn kwerini n'ę, “Omeni ụnụ e sọn nkuzi m, 'ya wụ ụnụ wụ ụmụ-azuun m nke-esi. ³² Ụnụ mę ę, ụnụ jenkọ d'a marin ezioku, ezioku jenkọ d'e mę ụnụ nwonrin enwẹn ụnụ.” ³³ Wẹ nọ za a, sị, “Ęnyi wụ ụmụ Ebrahim, ęnyi awutuni igbon onyẹ ọwule. K'ì rị a sini, ‘Ụnụ jenkọ d'e weri enwẹn ụnụ?’” ³⁴ Jesu nọ sị wẹ, “Ezioku kẹ m rị a gwa ụnụ, onyẹ ọwule hụn e mę njọ wụ igbon njọ. ³⁵ Igbon ara nwọn ọnodi ime ezi-le-ulo jenrin ejen, kanj, nwa nwọn ọnodi ime ezi-le-ulo jenrin ejen. ³⁶ 'Ya wụ, omeni Nwa Osolobue mę ụnụ weri enwẹn ụnụ, ụnụ jenkọ d'e nwonrin enwẹn ụnụ nke-esi. ³⁷ A maringhọ m ni ụnụ wụ ụmụ Ebrahim, kanj ụnụ rị nwan a cho ni ụnụ gbu m, makeni oku m enwọn ọnodi ime ụnụ. ³⁸ M'e ku ihien m hụn ebe Nedi m rị, kalẹ ụnụ e mę ihien ụnụ nụ ọnu nedi ụnụ.”

³⁹ Wẹ nọ za a, sị, “Ebrahim wụ nedi ęnyi.” Jesu nọ sị wẹ, “Omeni ezie rọ ni ụnụ wụ ụmụ Ebrahim, nkẹ ụnụ hụ e mę ihien Ebrahim mę. ⁴⁰ Kanj ụnụ cho nwan ni ụnụ gbu m, onyẹ hụn gwa ụnụ ezioku hụn m nụ ọnu Osolobue.

Ebrahim e meni ihien nọ erira! ⁴¹ Ụnụ rihụ e me ihien nedi unu e me.”

Wę nọ si a, “Enyi ele umu owu; Osolobue le enwen e suo wu Nedi enyi nwon.”

⁴² Jizosi nọ si we, “Omeni Osolobue wu Nedi unu, nke ihien m a suo unu, makeni m gha ebe Osolobue ri bia; iya me m nwan ri ebeni. Ele mme gi ihien aka m bia, iya zihę m. ⁴³ Ki hain unu gileni a ghotu ihien m ri e ku? Unu ari a ghotu makeni unu asani aka nabanhan oku m.

⁴⁴ Unu wu nke Ekwensu nedi unu, ihien Ekwensu nedi unu cho ke unu cho nwan ni unu me. Ogbu-ochu k'ọ wu gha isi mbidon lala; o kwadontuni ezioku—makeni ezioku ari ime e. O gha a tu ntụ, o nwonni ihien o wu ebe o ri, makeni onye ntụ le nedi ntụ ile k'ọ wu. ⁴⁵ Ya hain unu gileni kweri ihien m ri e ku, makeni m ri e ku ezioku. ⁴⁶ Onye ime unu siko d'a saeka gho si ni m me njo? O me nwan ni ezioku ke m ri a gwa unu, ki hain nwan unu gileni kweri ihien m ri e ku? ⁴⁷ Onye owule hun wu nke Osolobue e gi oku Osolobue e don. Ihien hain unu gileni e gi oku Osolobue e don wu ni unu ele nke Osolobue.”

Jizosi Le Ebrahim

⁴⁸ Ndi-ndu ndi Ju nọ za, si, “Ele ezioku ke enyi ri e ku ni i wu onye Sameraia, ni eje-mmọn ri ime i?” ⁴⁹ Jesu nọ za, si, “Eje-mmọn a ri ime m; m'a gbaye Nedi m, kani unu ara gbaye m. ⁵⁰ Ari m e me ni we ye m ogho; kani, o nwongho onye ri e me ni we ye m ogho—Nedi m ro; iya a han enen. ⁵¹ Ezioku ke m ri a gwa unu, onye owule me ihien m ku ahunko onwun, kaka.”

⁵² Ndi Ju nọ si a, “O weguo nwan enyi enya ohunma-ohunma ni eje-mmọn ri ime i! Ebrahim le ndi-amuma a nwongho, kani i si, ‘Onye owule hun donme oku m ahunko onwun.’ ⁵³ ‘Yu ka nedi enyi wu Ebrahim hun nwunni le

ndi-amuma ndi nwunzikwo onwun? Onye k'i ro ni 'ya ke i wu?"

⁵⁴ Jizosi no za, si, "M ja enwen m mma, ojija-mma m wu ihien mmaka. Onye hun a ja m mma wu Nedi m, hun unu si ni 'ya wu Osolobue unu, ⁵⁵ bu unu amarin a, kale a maringho m'a. M si n'a marin m'a, m jenkọ d'a wu onye ntu ke unu; kanị a maringho m'a; m'e me ihien o ku. ⁵⁶ Nedi unu kanị wu Ebrahim ghoghọ n'o jenkọ d'a hun ogen m; o hun a, efo no sọ a usọ."

⁵⁷ 'Ya ndi Ju no si a, "Y'e ke ru ahua iri-kwasị-ogunnai, y'a hunole Ebrahim?"

⁵⁸ Jesu no si we, "Ezioku ke m ri a gwa unu, ni we d'a mu Ebrahim, m ri ari!"

⁵⁹ 'Ya we no tuturu omuma ni we ma a, kanị Jesu no wari, gha ime Ulo-nsọ pu.

Isi Nke Itenei

Jizosi A Zuọ Okennyẹ We Mu Enya-ishi

¹ Ogen Jizosi gi ghafeko, o no hun onye enya kpu-ishi kete w'a mul'a. ² Umụ-azuun a no ju a, si, "Onye-nkuzi, onye me njo hun we gi mu okennyeni enya-ishi, iya le enwen ra ndi mun'a?" ³ Jesu no za, si, "Eleni okennyeni mobu ndi mun'a me njo, kanị we mu a enya-ishi keni iken Osolobue hun uzọ puha ifon ime ndun a. ⁴ Enyi siko d'a gha a run orun onye hun zihę ni m ebe eki kelęni gi, makeni, ohi gba, o nwonna onye jenkọ d'a saeka run orun. ⁵ Hunni m ri ime uwa, mme wu ukpe uwa."

⁶ Ogen o gi kuguu ihienni, o no ju eson to ali, gi eson hu memę urua, gi e te onye enya-ishi hu enya. ⁷ O no si a, "Jenme d'e fin ihun ime mirin Siluam." (Ali efanni wu "E zijenguo.") O no jen d'e fin ihun e, o no leghama uzọ, luaha. ⁸ Ndi nochimen'e le ndi marin n'o te riọ uriọ hu a si, "Onwan ele onye hu a nodi ali a riọ uriọ?" ⁹ Ndi hu ime

wę hụ a sị, “Iya rọ.” Ndi ọzọ sị, “Mba, ẹlẹ ya; kanị o yi ẹ eyl.”

Kanị 'ya nwen nọ sị, “Egheę, mme wu okennyę hụ.”
¹⁰ Wę hụ a jụ a, a judonzi, a sị, “Nani k'i don nwan leghama ụzọ?”
¹¹ Ọ nọ sị, “Okennyę hụ w'a kpọ Jizosị/Jesu mēme ụrụa gi ẹ te m ęnya, ọ nọ sị m, ‘Jen Siluam d'e fin ihun.’
 'Ya m nọ jenme d'e fin ihun, m nọ leghama ụzọ!”
¹² Wę nọ jụ a, sị, “Elebe k'ọ rị?” Ọ nọ sị, “Amarin m.”

Ndi Itu-Farisi E Leban Nzuori Hụ ęnya

¹³ Wę nọ weri onye hụ ęnya te kpu-ishi jenni ndi Itu-Farisi.
¹⁴ (Uhuohin Izu-iken ke Jesu mēme ụrụa gi ẹ shiapu a ęnya.)
¹⁵ 'Ya ndi Itu-Farisi nọ juma a k'ọ don leghama ụzọ.
 Ọ nọ sị wę, “O bu ụrụa che m ęnya, e fin m ihun m—e leghamaguo m nwan ụzọ.”
¹⁶ Ndi hụ ime ndi Itu-Farisi nọ sị, “Okennyeni ẹlẹ nke Osolobue makeni ọ rini e donme iwu Izu-iken.”
 Ndi ọzọ sị, “Nani ke onye-njo don saeka a run orun-atumenya ndini?”
 Wę nọ kebe.
¹⁷ Wę nọ sizi onye ęnya-ishi hụ, “K'i nwon y'e ku banyen'e, ebe o me ni 'ya shiapu i ęnya?”
 Ọ nọ sị, “O wu onye-amuma.”

¹⁸ Ndi-ndu ndi Ju e te kwerini ni ęnya te kpu ẹ ishi d'e ru n'a kpọ wę ndi mun'a.
¹⁹ Wę nọ jụ ndi mun'a, sị, “Onwan wu nwa unu hun unu si ni unu mu a ęnya-mpin?
 Nani k'o don nwan leghama ụzọ?”
²⁰ Ndi mun'a nọ za, sị, “Enyi a maringho ni onwan wu nwa enyi; ni enyi mu a ęnya-mpin.
²¹ Kanị, enyi amarin k'o don nwan leghama ụzọ mọbu onye shiapu a ęnya. O ruguo ogo; jun'a.
 'Ya siko d'e ku onu a.”
²² (Ndi mu n'a ku erira makele egun ndi-ndu ndi Ju rị a tu wę. Makeni, ndi-ndu ndi Ju e kwerigbamaole ni onye hun jenkọ d'a sị ni Jesu wu Kristi, Onye Hụ Osolobue Tume, a chupu w'a ime ulo-ofufe.
²³ 'Ya hain ndi mun'a gi sị, “O ruguo ogo; jun'a.”)

²⁴ 'Ya wẹ nọ kpọzi okennyẹ hụ ẹnya te kpu ishi, jumazi a ajuju nke mgbe ẹbuo, si a, “Ku ezioku n'i ye Osolobue ogho! Enyi a maringho ni okennyeni wu onye-njo.” ²⁵ O nọ za, si, “Amarin m omeni o wu onye-njo mobu ele onye-njo. Kani ihien ohu m marin wu ni ẹnya te kpu m ishi, kale, e leghamaguo m nwan uzol!” ²⁶ Ya wẹ nọ si a, “K'o me i? Nani k'o don shiapu i ẹnya?” ²⁷ O nọ si wẹ, “A gwaguo m unu, kani unu egini e don; ki hain unu gi a cho ni unu nuzi a? Unu chozikwo ni unu wuru umu-azuun a?”

²⁸ Ya wẹ nọ kpoma a iyi, si, “Nwa-azuun a k'i wu, kani enyi nwen wu umu-azuun Mozizi. ²⁹ Enyi a maringho ni Osolobue gwa Mozizi oku, kani nke okennyeni, enyi amarinde ebe o gha bia!” ³⁰ Okennyẹ hụ nọ za, si, “Onwan wu ihien a tu ẹnya! Unu amarin ebe o gha bia, bu o shiapu m ẹnya. ³¹ Enyi a maringho ni Osolobue ara gon onye-njo ntin, kani o gon onye hun e fe n'e le onye hun e me uche e ntin. ³² Kete uwa e bidonle, anutuni wẹ ni onye owule shiapu ẹnya onye wẹ mu ẹnya-mpin. ³³ Owule okennyeni ele nke Osolobue, o ke sa eka me ihien owule.”

³⁴ Wẹ nọ za a, si, “Ime njo ke wẹ nochanrin mu i; i ri nwan a cho ni kuzi enyi?!” Wẹ nọ chupu a ime ulo-ofufe.

Enya-ishi Ime-mmọn

³⁵ Ogen Jizosi gi nu ni a chupuguo w'a, o hun a, o nọ si a, “Y'e kwerigho ni Nwa nke Ihian?”

³⁶ O nọ za, si, “Onye k'ọ wu di-okpa? Gwa m, keni m hun uzọ kweri n'e!”

³⁷ Jizosi nọ si a, “Y'a hunguo a—onye hun ri e du i e ku oku ro.”

³⁸ O nọ si, “Di-nwonni-enyi, e kwerigho m.” O nọ sekpu ali, fe e.

³⁹ Jesu nọ si, “M bia ụwanị d'a han eñen, keni ndị ẹnaya-ishi leghama ụzọ, ndị hụn e legha ụzọ a wụrụ ndị ẹnaya-ishi.”

⁴⁰ Ndị Itu-Farisi nọkunmę n'ę a nụ ihięni o ku, wę nọ jụ a, si, “Enyi wuzikwọ ndị ẹnaya-ishi?”

⁴¹ Jizọsi nọ za wę, si, “Omęni unu wu ndị ẹnaya-mpin, wę e ke si ni unu mę njọ; kalę, ebe unu si ni unu hu e legha ụzọ, njọ unu hukwọni unu.”

Isi Nke Iri

Ilu Jesu Gi Ezigbo Onye-ndu Atunrun Ta

¹ “Ezioku kę m ri a gwa unu, onye ọwulę hụn ghalęni ọnumuzọ banye ime ulọ-atunrun, kanị ọ gha ụzọ ọzọ nyinban, onye ahun wu onye-ohin lę onye e chekin ihian ụzọ a napu a ihien ę. ² Onye hu gha ọnumuzọ banye, 'ya wu onye-ndu atunrun ndi hu. ³ Iya kę onye nche a kpọpu ni ụzọ; atunrun ndi hu e gon ntin olu ę. O kpọ atunrun a ęfan, o dupuha wę. ⁴ O wepuhaguu wę ile wu ndi nke ę, o buruni wę ụzọ; atunrun ndi hu e son ę makeni wę marin olu ę. ⁵ Esokọ wę onye wę marinlęni, kama, w'a gban'a ọsọ, makeni amarin wę olu ę.”

⁶ Jizọsi gi iluni gwa wę oku, kanị a ghotani wę.

Jizọsi Wu Ezigbo Onye-ndu Atunrun Hu

⁷ 'Ya Jizọsi nọzi si wę, “Ezioku kę m ri a gwa unu, mme wu ọnumuzọ atunrun gha a banye. ⁸ Ndi ọzọ ile bu m ụzọ bia wu ndi ohin lę ndi e chekin ihian a napu a ihien ę; kanị atunrun ndi hu egonni wę ntin. ⁹ Mme wu ọnumuzọ. Onye ọwulę hụn gha m banye siko d'e nwon nzuopuha; o jenko d'a gha e jen, a lua, a hunsonme efifia o siko d'e ri. ¹⁰ Onye ohin ara bia wezuka n'o bia n'o zun, n'o gbu lę n'o tikpo, kanị m bia keni wę nwon ndun, nwon ę mmagi-mmagi.”

¹¹ “Mmẹ wu ezigbo onye-ndu atunrun. Ezigbo onye-ndu atunrun gi ufiri atunrun e ye ndun a. ¹² Nke onye we wehu orun, hun wuleni onye-ndu atunrun ndi hu, hun atunrun ndi ahun wuleni nke e, o hun eworo* k'ọ lala, o la atunrun ndi hu to, gbapu—eworo hu nwunrun we, o chuziza we. ¹³ Onye we we orun a gbapu makeni o wuhu onye we we orun, ele iya nwon atunrun, o nwonni ihien o kpo atunrun ndi hu.

¹⁴ Mmẹ wu ezigbo onye-ndu atunrun. A maringho m atunrun m; atunrun m a maringhozi m— ¹⁵ rike ke Nedi m don marin m, a marin m Nedi m. M ri e ye ndun m make ifiri atunrun. ¹⁶ M nwon atunrun ndi ozo rileni ime igunrunni. M jenko d'e wehezi we. We jenko d'e gon ntin olu m, keni o wuru igunrun ohu le onye-ndu ohu. ¹⁷ Ihien m suo Nedi m makeni m ri e we ndun m e ye keni m werizi e. ¹⁸ O nwonni onye ri a napu m ndun m; kama, mmẹ ri e gi uche m e ye e. O ri m eka iyen'e; o rizi m eka iwerizin'e. Nedi m si m me ihienni.”

¹⁹ Ya ke ndi-ndu ndi Ju no kebezi make ihien ndini o ri e ku. ²⁰ Ndi bu oda ime we hu a si, “Eje-mmõn ri ime e; era ri a pu a! Ke enyi ri e gonn'e ntin?” ²¹ Ndi ozo hu a si, “Oku ndini ele oku onye eje-mmõn ri ime e. Ni eje-mmõn saeka shiapu enya onye enya-ishi?”

A Ju We Jesu

²² Ogen hu wu ogen oyi. We ri ime Jerusalem, e me Mmemme we gi e don Ulo-nsõ nsõ†, ²³ Jizosi ghako etu-ulo Solomonu hun ri Ulo-nsõ, ²⁴ 'ya ndi-ndu ndi-Ju no fihunme e, si a, “Elee ogen ke y'e konmeru enyi obi elu? Omeni 'yu wu Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume, gwapu enyi?”

* **Isi Nke Iri:12** Griki: wofu † **Isi Nke Iri:22** Mmemme Hanuka

²⁵ Jizõsi nõ za, si, “A gwaguo m unu, kanj unu ekwerini. Orun-atumanya ndi m gi efan Nedi m a run wu osheri m; ²⁶ kale unu ekwerini makele unu ele atunrun m. ²⁷ Atunrun m a maringho olu m; a maringho m we; w'e son m eson. ²⁸ Mm'e ye we ndun itebite; alako we ntikpo. O nwõnni onye siko d'a napu ni m we. ²⁹ Nedi m hun we we che m eka ka ihien ile; o nwõnni onye jenkõ d'e ri-eka wepu we eka Nedi m.”

³⁰ “Mme le Nedi m wu ohu.”

³¹ Ndi-ndu ndi-Ju nõ burusonmezi omuma, cho ni we magbu e. ³² Jizõsi nõ za we, si, “A runghosiguo m unu orun-oma bu oda gha eka Nedi m bia: elee hun ime we ke unu jenkõ d'e gini ufiri e ma m omuma?” ³³ Ndi-ndu ndi-Ju nõ za, si, “Ele orun ri mma ke enyi k'a ma ni omuma, kanj, aru i ku. Makeni ihian mmaka k'i wu bu i ri e weri enwen i ni wu Osolobue.” ³⁴ Jesu nõ za we, si, “Ele we de e ime Iwu unu, si, ‘M si ni unu wu chi?’ ³⁵ Ebe o me ni w'a ra s'eka gbehuto oku ri ime Ehuho-nso, omeni o kpo ndi hu we zijenni oku Osolobue mbu ‘chi’, ‘ndi ri ke Chuku’, ³⁶ nani ke unu gi ri a si ni, mme, hun Chuku-Nedi don nso ziheme uwa, ri e ku aru, makeni m si, ‘M wu Nwa Osolobue?’ ³⁷ Omele aru m a run ihien Nedi m a run, egile ni ihien m ku don. ³⁸ Kanj omeni m hu a run we, osun'a ni unu egini ihien m ku don, gi ni orun-atumanya ndi m run don, keni o we unu enya ni Chuku-Nedi ri ime m, mme nwen ri ime Chuku-Nedi.” ³⁹ 'Ya we nõ chozi ni we nwunrun a, kanj o nõ gbunahin we.

⁴⁰ Jizõsi nõ kin-azuun, fetu Iyi Jodani, si ebegu Jõnu nõ me mirin-Chuku ogen mbu, o nõ nodi ebegu. ⁴¹ Ndi bu oda nõ bia d'e kunrun e, we hu a si, “Jõnu a runni orun-atumanya kaka akpu-ohu, kanj, ihien ile Jõnu ku banyeni

‡ Isi Nke Iri:34 mabu: Unu nõ ke Osolobue (Ebu-oma 82.6)

okennyeni wu ezioku.” ⁴² Ndi bu oda no kwerini Jesu ebahun.

Isi Nke Mmanai

Onwun Lazarosi

¹ O nwon okennyen ohu w'a kpọ Lazarosi hun emu ri a ku. Onye Betani, obodo Meri le nwene e okpoho wu Mata ro. ² Merini wu hun hu uden e shin ohunma ye Di-nwonni-enyi wu Jesu uku, gi ntutu e fikori a; nwene e wu Lazarosi ke emu ri nwan a ku. ³ 'Ya umune-ikpoho ebuoni no zi ozi jenni Jizosi, si, “Di-nwonni-enyi, emu ri a ku onye ahun ihien e a suo i.”

⁴ Kanj, ogen Jizosi gi nu ihienni, o no si, “Emuni ele nke onwun, kama, o k'e weheni Osolobue ogho; o jenko d'a wu uzọ Nwa Osolobue jenko d'e gi nwonhen ogho.” ⁵ (Ihien Mata le nwene-e-okpoho wu Meri lezi Lazarosi a suokwo Jesu asuo.)

⁶ O nuguu ni emu ri a ku Lazarosi, kuguu ihienni o ku, o no nodizi ebegu o ri akpu-uhuhin ebuo.

⁷ Omegu, o no nwan si umu-azuun a, “Ni enyi kin ni azuun si Judia.” ⁸ Umu-azuun a no si a, “Onye-nkuzi, o ke te ndi Ju cho ni we ma i omuma ebegu, i choko ni kinzi ebegu?” ⁹ Jesu no si, “Ele mgbahunme okuloku mmebu ke anwun gi a ri elu? Ndi hun a ghahunme ebe eki ri elu ara kpogburu, makeni we gi ukpe uwanj e legha uzọ. ¹⁰ Kanj ndi hun a ghahunme ime ukinkin a kpogburu akpogburu, makeni ukpe a ri ime we.” ¹¹ Ogen o gi kuguu ihienni, o nozi si we, “Uran e buruole owu enyi wu Lazarosi, kale, m jenko ebegu d'a kpotien e.”

¹² Umu-azuun a no si a, “Di-nwonni-enyi, omeni o ri uran, o siko d'a ri mma.” ¹³ (Jizosi gi e e ku ni o nwunhuguo, kanj we ri e ro n'o ri e ku uran mmaka.)

¹⁴ 'Ya Jizosi no gwapu we, si, “Lazarosi a nwunhuguo,

¹⁵ kani, make ufiri unu, efọ ri a sọọ m usọọ ni ari m ebahun, makeni o k'e me unu kwere. Kani, bia ni nwan ni enyi jen d'e kunrun e." ¹⁶ Tamosi (hun w'a kpọ Ejime) nọ si umu-azuun ibe e, "Ni enyi nwen jenzi, keni enyi son onye-nkuzi nwun!"

Jesu Wu Onye Hun E Weli Ndi Nwunni

¹⁷ Ogen Jizosi gi ru ebahun, o nọ hun a ni Lazarosi a riote ime ili kete akpu-uhuohin eno. ¹⁸ Betani nokunme Jerusalem, egbata we wu ihien rike maili ebuo. ¹⁹ Ndi Ju bu oda a ghaole Jerusalem bia d'e kunrun Meri le Mata ni we roko we obi make onwun nwenew-okennye.

²⁰ Ogen Mata gi nu ni Jizosi lala, o nọ jenne d'e kunrun e, kani Meri nodi ali ime ulo. ²¹ Mata nọ si Jesu, "Di-nwonna-enyi, omeni i te ri ebeni, nwenew m e ke nwun. ²² Kani a maringho m ni ke kikenni o nwunhuguu, Osolobue jenkọ d'e ye i ihien owule i riọ a."

²³ Jizosi nọ si a, "Nwenew i jenkọ d'a gha onwun lihizi."

²⁴ Mata nọ si a, "A maringho m n'o jenkọ d'e lihi ogen ndi nwunni sikọ d'e gi lihi Uhuohin-ikpazuun."

²⁵ Jizosi nọ si a, "Mme wu onye hun e weli ndi nwunni; mme wu onye hun e ye ndun. Ndi hun kwerini ni m, o sọọ n'a ni we nwunhun anwunhun, we sikọ d'a ri ndun; ²⁶ onye owule ri ndun hun kwerini ni m anwunko, kaka. Y'e gigho a don?"

²⁷ Mata nọ za a, si, "Egheeg Di-nwonna-enyi, e kwerigho m ni 'yu wu Onye Hu Osolobue Tume, Nwa Osolobue, hun we ri e lee enya a n'ọ lala ime uwa."

Jizosi Kwan Ekwan

²⁸ Ogen Mata gi kuguu ihienni, o nọ kin-azuun d'a kpọ nwenew e wu Meri. O nọ kagwa a, si, "Onye-nkuzi ri ebeni, o ri a kpọ i." ²⁹ Ogen o gi nu ihienni, o nọ lihi otọ ozigbo, jen

d'e kunrun ẹ. ³⁰ Ogen hụ Jesu e ke banye ime obodo hụ— echen k'ọ rikwọ ebe Mata nọ kunrun ẹ. ³¹ Ndị Ju ahun wẹ lẹ Meri rị ime ụlọ rị a rọkọ a obi a hun Meri k'o lihi oṭo ozigbo pụ, wẹ nọ sọnmẹ ẹ makeni wẹ ro n'o jenko ili hụ d'a kwan ẹkwan.

³² Ogen Meri gi ru ebẹhụ Jizọsị rị, hun Jizọsị, ọ nọ dann'a ali, sị a, “Di-nwonn-ẹnyi, omeni i te rị ebeni, nwene m e ke te nwun!”

³³ Ogen Jizọsị gi hun a k'ọ rị a kwan ẹkwan, hunzị ndi Ju ndi 'ya lẹ wẹ wị ke wẹ rị a kwan, ọ nọ metụ a obi ọda-ọda, fụtụ a.

³⁴ Ọ nọ sị wẹ, “Elebe ke unu liye ẹ?” Wẹ nọ sị a, “Di-nwonn-ẹnyi, bia d'e lee ẹ.”

³⁵ Jizọsị nọ kwan ẹkwan. ³⁶ 'Ya ndi Ju ahun nọ sị, “Euu, lee ke ihiẹn ẹ sọhan a!”

³⁷ Kani ndi hụ ime wẹ nọ sị, “Onyeni shiapu ẹnya onye ẹnya-ishi, o ke sa ẹka gbondon okennyeni anwunle?”

Jizọsị A Gha Ime Onwun Weli Lazarọsị

³⁸ O metukenmezi Jesu obi, ọ nọ bia ebe ili hụ rị. Ili hụ wụ okporo hun wẹ gi omuma hi-ogbe nukin onu a. ³⁹ Jizọsị nọ sị, “Nupu ni omuma hụ.”

Mata, nwene okennyẹ hụ nwunhunni nọ sị a, “Di-nwonn-ẹnyi, o sikọ d'e shin ọda-ọda, makele o meole akpu-uhuohin eno wẹ li ẹ.”

⁴⁰ Jizọsị nọ sị a, “Agwanị m'i n'i jenko d'a hun ke Osolobue hihan ogbe omeni y'e kwerigho?”

⁴¹ E nupu wẹ omuma hụ, Jizọsị nọ wesi ẹnya elu, sị, “E kele m'i Baba, makeni y'a nuguọ ekpere m, ⁴² a maringuo m ni y'a nụ ekpere m ogen ile, kani ifiri ndini rị ebeni ke m gi ku ihienni, keni wẹ kweri ni 'yụ zihę m.” ⁴³ Ogen o gi kuguu ihienni, ọ nọ gi oken olu yi oro, sị, “Lazarọsị, pucha!” ⁴⁴ Okennyẹ nwen nwunni nọ pucha, ẹkwa wẹ gi li

ẹ a fukpume ẹ: ohu fukpume oku le ẹka, ohu fukpumezi ẹ ihun. Jizosị no si we, “Tọpụ n'a n'o jenme.”

E Rini We Jesu Ngo Keni We Gbu E

(Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Luk 22.1-2)

⁴⁵ Ndi bu oda ime ndi Ju ahun bja d'a hun Meri, a hun ihien ndi Jesu me, we no kwere n'ẹ. ⁴⁶ Kani ndi hu ime we no jen d'e kunrun ndi Itu-Farisi, gwa we ihien Jizosi me. ⁴⁷ 'Ya ndi Itu-Farisi le ndi-isi nchu-ejan no kpọ Ogwa Ndi-isi Nkikwama, si, “Ki ẹnyi jenkọ nwan d'e me? Lee ni orun-atumenya ile okennyeni ri a run! ⁴⁸ Omeni ẹnyi a ni a runsonme ẹnina, ihian ile jenkọ d'e kwere n'ẹ; ogen hu, ndi Rom ri a kini ẹnyi sikọ d'a bja d'e me ihien banyen'ẹ, we sikọ d'e tikpọ Ulo-nsọ ẹnyi le ali ẹnyi!”

⁴⁹ Ya ke onye ohu ime we ẹfan a wu Kayafasi, hun wu onye-isi nchu-ejan ahua hu, no si we, “Unu a marin ihien kaka! ⁵⁰ Unu a marin n'ọ ka unu mma ni onye ohu nwundonni ihian ile, kari ni ndi ali ẹnyi ile a la iwi?” ⁵¹ (Kani, ezioku ri n'a wu ni ebe o me ni Kayafasi wu onye-isi nchu-ejan ahua hu, amuma k'o bu ihien hu—ni Jesu jenkọ d'a nwunni ndi Ju onwun; bu o marin ni amuma k'o bu. ⁵² Eledẹ ndi Ju sọ k'o k'a nwunni, kani, keni o gizi onwun a wegbama ndi nke Osolobue ile risonme ebe ile.)

⁵³ Gha uhuhin hu jenme, ndi-ndu ndi Ju no tuma iroro ke w'e don gbu Jesu. ⁵⁴ Ufiri ẹ, Jesu akpazini ebe ihian ri ime Judia, kama o no gha ebẹhu pu, shi obodo ohu w'a kpọ Ifrem, hun ri egberẹ nokunme atu—iya le umu-azuun a no nodi ebẹhu.

⁵⁵ Ogen Mmemme-Nghafe e rume, ndi bu oda no ghasonme ali ofia si Jerusalem d'e me omenali w'e gi e don enwen we nsọ, hun we gi a kwademe mmemme hu. ⁵⁶ We hu a cho Jesu, a ju ibe we ebẹhu we wuzo ime Ulo-nsọ, si, “K'i ro? O biakode mmemmeni ra?” ⁵⁷ Ogen hu,

ndi-isi nchụ-ẹjan lẹ ndi Itu-Farisi e yeguo wẹ iwu banyeni Jesu: ni ọwuni onye ọwule marin ebe ọ ri, 'ya bia d'a gwa wẹ, keni wẹ hun ụzọ nwunrun a.

Isi Nke Mmēbuo

E Hukpu Wẹ Jesu Uden

(Mat 26.6-13; Mak 14.3-9)

¹ Ogen o gi hodụ akp'ohin isin ni Mmemme-Nghafe ru, Jizosi no jẹn Betani, iwe Lazarosi, okennyẹ hu ọ gha onwun weli. ² Wẹ no shi ni Jesu ihien-oriri enyasi ahun. Mata hu e jẹn ozi, e buye wẹ ihien-oriri ahun; Lazarosi ri ndi ri e son ẹ e ri ihien-oriri.

³ 'Ya kẹ Meri no wehe uden e shin ohunma nanrani wẹ gi osisi nadi memẹ, hun wẹ gwaleni. Uden hu k'e jun ihien no kẹ ogo-nta ohu lẹ nkirishi. O no hu ẹ ye Jesu uku, gi ntutu ri a isi e fikori a; ishin uden hu no kungbama ulo hu ile. ⁴ Kani onye ohu ime umu-azuun Jizosi, 'ya wu Judasi nwa Iskarotu (hun jenkọ d'e re n'e), no si, ⁵ "Ki hain wẹ gileni re udenni, we eghe ẹ ye ndi igbennye? O ruguo ihien rike eghe-orun akp'ohin ogun-mmisen." ⁶ (Ele ni ndi igbennye ri a mkpa hain o gi ku ihieni. Kani, onye-ohin k'o wu: iya nwe e donme ni Jesu wẹ eghe; o werisonme eghe wẹ ye ẹ donme.)

⁷ Kani Jizosi no si, "Hatu n'e, n'o gi ẹ kwademe olili m.

⁸ Unu lẹ ndi igbennye ri ogen ile, kani mme nwen esonko unu nodi ogen ile."

E Rini Wẹ Lazarosi Ngo

⁹ Ndi Ju bu oda a nu ni Jesu ri Betani, 'ya wẹ no bia ebahun. Kani, ele ifiri Jesu suo kẹ wẹ gi bia, kani, wẹ chozi ni wẹ hun Lazarosi, hun ọ gha onwun weli. ¹⁰ 'Ya ndi-isi nchụ-ẹjan no rimeni Lazarosi ngo ni wẹ gbuzi ya nwen,

¹¹ makele ufiri e ke ndi Ju bu oda gi ri a ju nke we a to, e kwerini Jesu.

*Onye Mmeri A Banhan Jerusalem
(Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Luk 19.28-40)*

¹² Ogen eki gi fon, igunrun hi-ogbe hun bia Mmemme-Nghafe no nu ni Jesu lala Jerusalem. ¹³ 'Ya we no werisonme iguru, jen d'e kunrun e. Ya we no yime,

“Ja ni Osolobue mma;
onye ahun gi efan Di-nwonni-enyi bia
wu onye Chuku gozi agozi!

Eghee,

Eze Izrelu

wu onye Chuku gozi agozi.”

¹⁴ Jesu no chorị nwa jaki, nyinrin e jenme, nọke ke Ekukwo-nsọ don ku—Ehuhuo-nsọ si,

¹⁵ “Obodo Zayonu, a tulet egun!

Lee Eze i k'ọ lala,
ọ ri elu nwa jaki.”

¹⁶ Umụ-azuun Jesu a ghotani ihienni ogen hu, kanị, ogen Jesu gi nweringu ogho, we no nyanhan ni Ekukwo-nsọ ku ihienni banyen'e, nyanhazikwo ni we me n'e ihien ndini.

¹⁷ Ndi ri igunrun ahun we le Jizosi wi ogen o gi gha ili kpopuha Lazarosi, ogen o gi gha ime onwun weli e, hu a gwasonme ndi ozọ ihien meni. ¹⁸ 'Ya hain igunrun hu gi bia d'e kunrun e—makeni we nu n'ọ run orun-atumenyani.

¹⁹ 'Ya ndi Itu-Farisi no si ibe we, “Unu hu a hun a?! Ihien ile enyi ri e me a ri a danye kaka! Lee nwan, uwa ile e sonmeguo a!”

Ndi Grika Hun Cho Ni We Hun Jesu

²⁰ Ogen hụ, o nwē ndị Griki hụn rị ndị jēn Jerusalem d'e fe ofufe ogen mmēmme hụ. ²¹ Wē nọ jēn d'e kunrun Filipu hụn wụ onyē obodo Bēsaida rị ime Galili. Wē nọ sị a, “Di-ọkpa, ẹnị chọ nị ẹnị hūn Jesu.” ²² Filipu nọ jēn d'a gwa Anduru, ya wē ẹbubuo nọ wiri jēnme d'a gwa Jesu.

²³ Jesu nọ za wē, sị, “Ogen e ruguo hūn w'e gi ye Nwa nke Ihian ogho. ²⁴ M rị a gwa unu ezioku, akpuru-oka nodi nke e akariko ohu sọ wezuka n'ọ dan ali nwunhūn. O nwunhūn, 'ya wu o mi mkpuru oda-oda. ²⁵ Nke ndi hu ndun we ka we mkpa, ndun we siko d'e tuhunahin we; kanj, nke ndi hu o me ni ndun we akanj we mkpa elu uwani, ndun we k'a rini we—e nwē we ndun itebite. ²⁶ Onyē owule hūn chọ n'ọ gba ni m odibo jenkọ d'e sōnriri m, keni odibo m hūn ụzọ sōn m nodi ebe m rị; Nedi m jenkọ d'e ye onyē owule gba ni m odibo ogho.”

Jesu E Ku Banyeni Onwun A

²⁷ “Obi rị nwan e feri m. Kē m k'e ku nwan? Nị m sị, ‘Baba, anile ogen-afunfunni bia ni m’? Mba! Makeni, 'ya hain m gi rị ebeni—m bia keni m hūn ụzọ ta afunfunni. ²⁸ Baba, ye efan i ogho!’ ‘Ya kē olu nọ gha elu-igwee sị, ‘E yeguole m efan m ogho. M jenkọ d'e yezi e ogho.’”

²⁹ Igunrun ahun rị ebēhū nū olu hū. Ndi hū sị akpabo ro, ndi ozo sị mmon-ozī a gwaol'a oku!

³⁰ Kanj, Jesu nọ sị wē, “Ele ufiri m kē olu hū gi bia, kale ufiri unu. ³¹ Kikenni kē wē jenkọ d'a ma uwani ikpe; kikenni kē wē siko d'a chupu onyē hūn a kị uwani. ³² Mmē nwēn, ogen wē k'e gi gha ali wesi m enu, m jenkọ d'a dōhanj enwēn m ihian ile.” ³³ (O gi ihieni o ku ghosi udi onwun o jenkọ d'a nwun.)

³⁴ Igunrun hū nọ sị a, “Iwu ẹnị gwa ẹnị nị Kraisti, Onyē Hū Osolobue Tume, jenkọ d'a rị ndun jērin ejen. Kị i rị a sini nị wē siko d'e wesi Nwa nke Ihian elu? Onyē wū Nwa nke Ihianni?”

³⁵ Jesu nọ sị wẹ, “Ukpẹ jẹnkọ d'e sọnzị ụnụ nọdizị ẹkẹrẹ sụọ. A gha nị ogenni ụnụ nwọn ukpẹ, amamgbe ishi e kunrun ụnụ. Makẹni, onyẹ hụn a gha ime ishi, ime mkpọkiki, amarinkọ ebe o jẹnkọ. ³⁶ 'Ya wụ, kwerini ni ukpẹ ogenni ụnụ nwọn ukpẹ, keni ụnụ hụn ụzọ wuru ụmu ukpẹ.”

Ogẹn Jesu gi kuguu ihienni, ọ nọ gha ebe wẹ rị pụ d'a wari, ahunzini w'a.

Ndi Hu Ekwerini Ni Jesu

³⁷ Oşun'a nị Jesu runchanrin orun-atumenya bu oda id'anya wẹ, ekwerini ni wẹ ẹ, ³⁸ keni ihien onyẹ-amuma wụ Azaya ku hụn ụzọ mezu: Azaya si, “Di-nwonnienyi, onyẹ kweri ozi enyi zi? Onyẹ kẹ Di-nwonnienyi ghosị iken ẹ?”

³⁹ Asani wẹ ẹka kweri, makẹni, rikẹ kẹ Azaya donzi ku ẹ,

⁴⁰ “Chuku e meguo enya kpu wẹ ishi, tikin obi wẹ— amamgbe wẹ e gi enya wẹ legha ụzọ, gi obi wẹ ghotà, e gbहतo wẹ d'e kunrun m; a zọ m wẹ—'ya kẹ Chuku ku.”

⁴¹ Azaya ku ihienni makẹni ọ hụn ogho Jizosi, ọ nọ ku banyeni ogho a. ⁴² K'osilerị, ndi bu oda hụn ride ime ndi-ndu wẹ kwerini Jesu ekweri. Kani, egun ndi Itu-Farisi anini wẹ ku ẹ ebe ihian ri, amamgbe wẹ a chupu wẹ ime ulo-ofufe.

⁴³ “Ojija-mma ihian k'a ja wẹ ka wẹ a sọo kari hụn Osolobue k'a ja wẹ.”

Ihien Jesu Ku Kẹ Wẹ K'e Gi Han Enen

⁴⁴ Jesu nọ weshi olu elu, si, “Onyẹ owule hụn kwerini ni m ẹlẹ mmẹ k'o kwerini, kani onyẹ hụn zihen m k'o

kwerini. ⁴⁵ Onyē ọwụlẹ hụn nị m, a hụngụọ onyē hụn zihē ni m. ⁴⁶ M banhan ime ụwa d'a wụ ukpẹ, amamgbe ndi hụn kwerini ni m a tọ ime ishi, ime mkpọkiki. ⁴⁷ Onyē nū ihien m ku bu o mē n'ē, amako m'a ikpe. Makeni, abiani m d'a ma ụwa ikpe, kama, m bia d'a zuo puha a. ⁴⁸ Onyē hụn ju nị m, hụn kwerilēni oku m, nwon onyē k'a ma a ikpe: ihien hụn m ku, ya jenko d'a ma a ikpe Uhuohin-ikpazuun. ⁴⁹ Makeni, ele m gi uche m e ku, kanị Nedi m hūn zihēni m ye m iwu ihien m siko d'a si le ihien m siko d'e ku. ⁵⁰ A maringho m ni iwu e e ye ndun itebite. 'Ya wu, ihien m'e ku wuchanrin ihien Chuku-Nedi si m ku.'

Isi Nke Mmēto

Jesu Chanchan Umụ-azuun A Uku

¹ Nị Mmemme-Nghafe d'e ru, Jesu a maringūọ nị ogen e e rugūọ hūn o gi hapu ụwani, buru Nedi e. Ebe o nwē ihien-osisuọ ndi nke e ri ime ụwa, o nọ nwan ghosichanrin wē ya wu ihien-osisuọ d'e ru isi e.

² Ekwensu e buguole a che ime obi Judasi nwa Saimonu Iskarotu n'ọ re e.

Ogen wē gi ri e ri ihien-oriri enyasi, ³ Jizosi a maringūọ nị Chuku-Nedi e wele ihien ile che e eka, n'ọ gha ebe Osolobue ri bia le n'ọ laburuko Osolobue: ⁴ ọ nọ gha ebe ọ ri e ri ihien-oriri lihi oto, yipu ekwa o yiye elu e, jeri towele wē gi e finchan ehū. ⁵ Ọ nọ hu mirin ye ime afere, chanchanma umu-azuun a uku, e gi towele hu o je e finchanpu wē iya. ⁶ Ọ ru Saimonu hūn w'a kpo Pita, Pita nọ si a, "Di-nwonnienyi, iyu k'a chanmazi m oku?!" ⁷ Jizosi nọ za, si, "Y'a marin ihien m ri e mē kikenni; kanị omegu, i k'a ghotā a." ⁸ Pita nọ si a, "O nwonnien ogen y'e gi chanchan m uku!" Jesu nọ si a, "Omeni achanchanni m'i, y'e nwonko okeri owule ime m." ⁹ Saimonu wu Pita

nọ sị a, “Ya wụ nị ẹlẹde ụkụ m sụọ kị k'a chan, Di-nwọnni-enyi—chanzi m nwan ẹka lẹ isi!” ¹⁰ Jesu nọ za a, sị, “Onye hụn wụguu ẹhụ, ọ rizi nị mkpa n'ọ wuzi ẹhụ, mmanị ụkụ a —makeni o nwunchanrịngụ. Ụnụ e nwunguọ nke-esi—kanị ẹlẹ ụnụ ile.” ¹¹ Makeni Jesu a maringụọ onye hụn jenkọ d'e ren'e, 'ya haịn o gi sị, “Ele ụnụ ile nwun.”

¹² Ogen o gi chanchanguu wẹ oku, yiriguzi ewuru ẹ, o werizi onodi a teburu hụ. 'Ya ọ nọ sị wẹ, “Ụnụ a ghotagho ihien m me ni unu? ¹³ Ụnụ a kpo m 'Onye-nkuzi', a kpo m 'Di-nwonnienyi'; o furu efuru, makeni 'ya ke m wu. ¹⁴ O me nwan ni mme nwen, hūn wu Nna-unu lẹ Onye-nkuzi unu, chanchan unu uku, o furu ni unu chanchanikwo ibe unu uku. ¹⁵ A ghoşiole m unu nzomuku unu jenkọ d'e son, kenị unu mezikwo ni ibe unu ke m don me ni unu. ¹⁶ Ezioku ke m ri a gwa unu, odibo ara ka nna a; onye wẹ zi ozi ara ka onye zin'e. ¹⁷ Omeni unu a maringho ihien ndini, Osolobue jenkọ d'a gozi unu omeni unu e me wẹ.

¹⁸ Kanị, ẹlẹ ụnụ ile ke m ri e ku; a maringho m ndi hūn m hori. Kanị, wẹ jenkọ d'e gi ihien k'e meni mezu ihien Ehuhuo-nsọ ku, ni, 'Onye hūn ri bredi m e buguọ numanị m.' ¹⁹ M ri nwan a gwato unu ihienni o gini d'e me, kenị —o me, ni unu kweri ni mme wu Onye Hu. ²⁰ Ezioku ke m ri a gwa unu, onye owule hūn nabanhan onye hūn m zihę, nabanhan m; onye owule hūn nabanhan ni m, nabanhan onye hūn zihę ni m.”

Jesu E Ku Onye Hūn Sikọ D'e Ren'e

(Mat 26.20-25; Mak 14.17-21; Luk 22.21-23)

²¹ Ogen Jizosi gi kuguu ihienni, obi eruzin'e ali, ọ nọ sị, “Ezioku ke m ri a gwa unu, onye ohu ime unu jenkọ d'e we m ye wẹ.” ²² Umụ-azuun a nọ leme ibe wẹ, makeni ihien o ku gba wẹ nghari-nya, amarin wẹ onye ọ ri e ku. ²³ Onye ohu ime umu-azuun a, onye hūn ihien ẹ a

suo Jesu, noşon Jesu. ²⁴ 'Ya Saimonu w'a kpọ Pita nọ gi ẹka gwa a 'ya ju Jizosi onye o ri e ku. ²⁵ 'Ya nwa-azuun hu nọ nokunmekenme Jizosi, si a, “Di-nwonni-enyi, onye ro?” ²⁶ Jesu nọ za, si, “Onye hun m jenkọ d'e ye bredi, m suruguu a ime afere ro.” 'Ya o nọ suru bredi hu ime afere, we e ye Judasi nwa Saimonu Iskarotu.

²⁷ Ogen Judasi gi naringuu bredi ahun, Ekwensu nọ banye ime e. Jesu nọ si a, “Me ihien i k'e me ozigbo!”

²⁸ Kani, o nwonni onye ozo ri ebahun e ri ihien-oriri hun ghota ihien Jesu gi gwa Judasi okuni. ²⁹ Makeni Judasi e kwondon ni we ego, o nwe ndi ro ni Jizosi ri a gwa a 'ya d'e nonhen ihien we siko d'e gi me mmemme hu, mobu 'ya d'e ye ndi igbenye ihien. ³⁰ Ogen Judasi gi naringuu bredi hu, o nọ pu ozigbo; ime uchinchin ro.

Iwu Ohun

(Jerimaya 31.31; Gal 3.24-25; Hib 8.13; 1Jn 2.8)

³¹ Ogen Judasi gi puguu, Jesu nọ si, “We jenkọ nwan d'e bushi Nwa nke Ihian elu—gi Nwa nke Ihian bushi Osolobue elu. ³² Omeni we bushi Osolobue elu ghaha n'a, Osolobue siko d'e bushizikwo Nwa a enu ime 'ya le enwen e; o jenkọ d'e busi e elu ozigbo. ³³ Umụ m, mme le unu siko d'a nodizi ekere suo. Unu jenkọ d'a cho m, unu ahunko m. Ke m don gwa ndi-ndu ndi Ju ke m ri nwan a gwa unu: ‘Unu asako ẹka bia ebe m jenkọ.’ ³⁴ M ri nwan e ye unu iwu ohun: e nwe ni ihien-osusuo ibe unu. Ke m don nwe ihien-osusuo unu ke unu k'a don nwe ihien-osusuo ibe unu. ³⁵ Omeni ihien ibe unu a suo unu, 'ya ke ihian ile e gi marin ni unu wu umu-azuun m.”

Jesu E ku E Ni Pita Jenko D'a Ghorị N'ọ Marin A

(Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Luk 22.31-34)

³⁶ Saimonu w'a kpọ Pita nọ si a, “Di-nwonni-enyi, elebe k'i jenkọ?” Jizosi nọ za, si, “Ebe m jenkọ, y'a sakọ ẹka son

m kikęnni—kani omęguu, i jęko d'e sọn m.”³⁷ Pita nọ si a, “Di-nwọnni-ęnyi, ki haịn o gi mę ni asako m ęka sọn i kikęnni? M k'a nwundęni i ọnwun!”³⁸ Jesu nọ za, si, “N'i nwunni m ọnwun? Ezioku kę m ri a gwa i, ọkpa gini d'a kwan, i jęko d'a ghorị mgbe ęto ni 'y'a marin m.”

Isi Nke Mmęto

Jesu Suo Kę W'a Gha D'e Kunrun Chuku-Nędi

¹ Jizosi nọ si wę, “Anile ni obi unu songbu unu. Kweri ni ni Osolobue; kwerizikwo ni ni m. ² Iwe Nędi m, mmughe bu oda ri a. Omeni ele erira, nke m'a gwa unu. M shiko nwan d'a kwademe ni unu ebe unu jęko d'e bi. ³ M jęguu d'a kwademe ni unu ebe unu jęko d'e bi, e kinhen m azuun d'e weri unu, keni unu rizikwo ebe m ri. ⁴ Unu a maringuo uzo ebegu m jęko.”

⁵ Tamosi nọ si a, “Di-nwọnni-ęnyi, ęnyi amarin ebe i jęko, ęghani kę ęnyi e don marin uzo a?”⁶ Jizosi nọ si a, “Mme wu uzo le ezioku le ndun. O nwọnni onye siko d'a sa ęka bja d'e kunrun Chuku-Nędi mmani ghahani m. ⁷ Omeni unu a maringuo m, unu jęko d'a marinzikwo Nędi m. Unu a maringuo a nwan gha kikęnni jęmę; unu a hunguo a.”

⁸ Filipu nọ si a, “Di-nwọnni-ęnyi, ghosihu ęnyi Chuku-Nędi, ęfo e jun ęnyi.”⁹ Jesu nọ si a, “Filipu, hunni ile mme le unu ri, 'y'a marin m? Onye owule hunni m, a hunguo Chuku-Nędi. K'i ri a sini, 'Ghos ęnyi Chuku-Nędi? ¹⁰ Unu ekwerini ni m ri ime Chuku-Nędi le ni Chuku-Nędi ri ime m? Ari m e gi uche m a gwa unu oku ndini m ri a gwa unu; mba, Chuku-Nędi hun ri ime m ya ri a run orun a.”

¹¹ “Kweri ni ihien m ku ni m ri ime Chuku-Nędi, Chuku-Nędi rizikwo ime m. Kani, omeni unu egiko oku-onu m kweri, gi ni ihien ndi m ri a run kweri.”

¹² “Ezioku ke m ri a gwa unu, onye hun kwerini ni m siko d'a run orun ndi hun m ri a run; o jenkọ d'a runkaride ndini m ri a run, makele m laburuko Chuku-Nedi. ¹³ Ihien owule unu gi efan m riọ, m siko d'e me e, keni mme wu Nwa hun uzọ wehe ni Chuku-Nedi ogho. ¹⁴ Unu gi efan m riọ m ihien owule, m jenkọ d'e me e.”

Jizosi E Kwe Nkwa N'o K'e Zihe Mmon-nso

¹⁵ “Omeni ihien m a suoghọ unu, unu jenkọ d'e donme iwu m, ¹⁶ a riọ m Chuku-Nedi n'o zihę ni unu Onyę-nkasi-obi ozo n'ọ noyeni unu jęrin ejen. ¹⁷ Onyę ahun wu Mmon-nso—onyę hun a ghosi ezioku; uwa asaęka nabanhan a, makeni uwa as'ęka hun a mobu marin a. Kani unu a maringho a, makeni o bi ime unu; o k'e bisonme ime unu. ¹⁸ Ele m k'a lato unu rike ndi nwonleni nne le Nedi; m siko d'a bia d'e kunrun unu.

¹⁹ O hodu ekerę ni uwa hunbehi m, kani unu jenkọ d'a hun m. Makeni m ri ndun, unu le enwen unu siko d'a rizi ndun. ²⁰ O ru uhuhin hu, unu jenkọ d'a marin ni m ri ime Nedi m, ni unu ri ime m, mme nwen ri ime unu. ²¹ Ndi hun marin ihien m ku, gi we e bi, uwe wu ndi ihien m suo. Ndi ihien m suo ke ihien we k'a suo Nedi m; ihien we jenkọ d'a suozikwo mme nwen, e we m enwen m ghosi we.”

²² Nwa-azuun a ohu w'a kpo Judasi (kale ele nwa Iskarotu) no si a, “Di-nwonni-enyi, ki mezi i k'e gi ghosi enyi enwen i bu 'y'a ghosiko uwa?”

²³ Jesu no za a, si, “Onyę owule ihien m a suo jenkọ d'e me ihien m ku. Ihien e k'a suo Nedi m, mme le Nedi m a bia d'e kunrun e, du e bi. ²⁴ Onyę owule ihien m ghaleni a suo ara me ihien ndi m ku—bu oku ndini unu ri a nu ele nke m, we wu nke Chuku-Nedi hun ziheni m. ²⁵ A gwagwo m unu ihien ndini hunni mme le unu ri; ²⁶ kani, Onyę-nkasi-obi wu Mmon-nso, hun Chuku-Nedi jenkọ d'e gi efan m

zihe, jenkọ d'a kuzi unu ihien ile; o siko d'a nyanhan ni unu ihien ile m gwa unu.

²⁷ Udọn ke m ri a lato ni unu; udọn nke m ke m ri e ye unu—ele ke uwa don e ye ke m'e ye. Anile ni obi unu songbu unu, atule ni egun. ²⁸ Unu a nughọ ke m si unu, 'M pukọ apukọ' le ni 'm siko d'e kinhen d'e kunrun unu.' Omeni ihien m suo unu, nke unu hu a ghoghọ ni m jenkọ d'e kunrun Chuku-Nedi, make ni 'ya ka m. ²⁹ A gwatoguo m nwan unu ihien ni hunni o keleni me—keni, o me, unu e kwere. ³⁰ Ogen arja m'e gi gwamazi unu ihien bu oda, make ni onye hun a ki uwan lala; o nweni iken owule o nwon ebe m ri, ³¹ kani, m ri e me ni uwa marin ni ihien Chuku-Nedi suo m a suo, ni ihien Chuku-Nedi si m me ke m'e me; lihi ni nwan ni enyi gha ebeni pu."

Isi Nke Mmisēn

Ezigbo Osisivaini Le Aganaba A

¹ "Mme wu ezigbo vaini; Nedi m wu hun e lepu a enya. ² Agalaba owule ri ime m hun milen mkpuru, o bepụ a; kani agalaba hun mi mkpuru, o befọn e, keni o mikenme. ³ Oku m gwa unu e befonguo unu, me unu nwunchan, keni unu mikenme mkpuru. ⁴ Nodisonme ni ime m, mme nwen a nodisonme ime unu. K'o don wuru ni agalaba nodi nke e ara saeka mi mkpuru, mmani o nyankunma osisi e, erira k'o don wuru ni unu asako eka mi mkpuru wezuka ni unu nodisonme ime m."

⁵ "Mme wu ukun vaini, unu nwen wusonme agalaba rin'a; Onye hun nodi ime m, mme nwen hu ime e, 'ya siko d'a mi mkpuru oda-oda, make ni, wezuka m, unu a s'eka me ihien owule. ⁶ Onye owule hun nodileni ime m, e tuhu w'a, leke ebe we no bepụ agalaba, o kpopu nkun; w'e kpong bame agalaba ndi no erira, tu we ye okun, dunpu. ⁷ Omeni unu a nodi ime m, oku m a nodizikwo ime unu,

rịọ ni ihien ọwụlẹ ụnu chọ; Osolobue jenkọ d'e me ni ụnu 'ya. ⁸ Omēni ụnu a mi mkpuru ọda-ọda, o jenkọ d'a ghoṣi ni ụnu wu ụmu-azụn m: ọhun jenkọ d'e wehe ni Nedi m ogho.

⁹ Ke Chuku-Nedi don nwe ihien-osusuo ebe m ri ke m don nwe ihien-osusuo ebe ụnu ri; risonmekwo ni ndi ihien we a suo m. ¹⁰ Omēni ụnu e donme iwu m, ụnu siko d'a risonme ndi ihien we a suo m—leke ke m don donme iwu Nedi m ye m, gi e wusonme onye ihien e asuo Nedi m. ¹¹ A gwatoṣuo m ụnu ihien ndini, keni ighoghọ m ri ime ụnu le ni ighoghọ ụnu zu oke.

¹² Onwan wu iwu m: e nwe ni ihien-osusuo ibe ụnu ke m don nwe ihien-osusuo ụnu.”

¹³ “O nwonn onye nwe ihien-osusuo ka onwan: ni ihian gi ifiri ndi ọwu a we ndun a ye. ¹⁴ Ndi ọwu m ke ụnu wu—omēni ụnu e me ihien m si ụnu me. ¹⁵ Arizi m a kpo ụnu igbon, makele igbon ara marin ihien di-nwonn'e ri e me. Kama, m kpo ụnu ndi ọwu m makeni a gwaguo m ụnu ihien ile m nu onu Nedi m.”

¹⁶ “Ele ụnu hori m; mba, mme hori ụnu, tumē ụnu keni ụnu jen d'a mi mkpuru—mkpuru hun siko d'a toni, keni Chuku-Nedi ye ụnu ihien ọwụlẹ ụnu gi efan m rịo. ¹⁷ M ri e ye ụnu iwuni: e nwe ni ihien-osusuo ibe ụnu.”

Izize Ụnu Jenkọ D'e Ze Uwa

¹⁸ “Omēni izize ụnu ri e ze uwa, nyanhankwo ni ni izize m bu ụzo ze e. ¹⁹ Omēni ụnu te wu nke uwa, nke ihien ụnu a suo uwa rike nke e. Kani, ebe o me ni ụnu ele nke uwa makeni a hopuguo m ụnu ime uwa, 'ya hain izize ụnu gi e ze uwa. ²⁰ Nyanhan ni ihien m gwa ụnu, ni, 'Odibo ara ka nna a.' Omēni we kpokpo m ekpokpo, we siko d'e kpokpozikwo ụnu; omēni we me ihien m si we me, we jenkọ d'e mezikwo ihien ụnu si we me. ²¹ We k'e me ụnu ihien ndini we makeni ụnu wu nke m, ụnu ri a za efan m,

makeni amarin we onye hun zihen m. ²² Omeni abiani m d'a gwa we oku, ikpe njo e ke ma we; kani o nwonzini nwan ihien we k'e gi wanahin njo we me. ²³ Onye owule ri e ze izize m ri e zezikwo izize Nedi m. ²⁴ Omeni arunni m orun we runtuleni ime we, ikpe njo e ke ma we; kani, a hunchanringwo we nwan orun-atumenya ndi m run—bu ize mme le Nedi m hukwo e ze we. ²⁵ Kani, o ri enina ni we hun uzọ mezu ihien hu we de ime Iwu we, ni, 'Izize m ri e ze we bu o nwonni ihien m me.'

²⁶ Kani, Onye nkasi-obi hu m jenkọ d'a gha ebe Chuku-Nedi ri zihen unu bia, o jenkọ d'a shiani m eri. Onye nkasi-obi hu wu Mmon-nsọ—Onye hun a ghosi ezioku. O k'a gha ebe Chuku-Nedi ri bia. ²⁷ Unu le enwen unu siko d'a shiazikwo ni m eri, makeni mme le unu ri gha isi mbidon lala.”

Isi Nke Mmisen

¹ “A gwatoگو m unu ihien ndini amamgbe unu a danpu ime okukwe. ² We jenkọ d'a chupu unu ime ulo-ofufe; ezioku-ezioku, ogen lala hun onye owule gbuni unu jenkọ d'e weride e ni orun oma k'o ri a runni Osolobue. ³ We jenkọ d'e me ihienni makele w'e ke marin Chuku-Nedi mobu mme le enwen m. ⁴ Kani, a gwatoگو m unu ihien ndini, keni ogen w'e gi me, unu a nyanhan ni a gwatoگو m unu.”

“E te gwani m unu ihien ndini isi mbidon, makeni m ri ime igunrun unu. ⁵ Kani m jenkọ nwan d'e kunrun onye hun zihen m, bu o nwonni onye owule ime unu ju m ke elebe ke m jenkọ? ⁶ Hun nke unu e gi ju m'a, unu a sukuru makeni m gwa unu ihien ndini m gwa unu.”

Orun Mmon-nsọ Sikọ D'a Run

⁷ “Kani ezioku ke m ri a gwa unu, erere unu ro omeni a pu m; makeni, Onye-nkasi-obi abiakọ mmani m lama

alama. Kani, m lamaguụ kẹ m'a nọ zihẹ ni unu 'ya. ⁸ Ogen o jenkọ d'e gi bia, ọ siko d'a ghoji ndi uwa ni a ghotani we ihien njo wu, ni a ghotani we ihien Osolobue cho, leni aghotani we ke okinkin-ikpe no. ⁹ ni aghotani we ihien njo wu—makeni njo wu ni e kwerini ni we m; ¹⁰ ni aghotani we ihien Osolobue cho—makeni mme nwen jenkọ ebe Nedi m ri, unu ahunkozi m; ¹¹ ni a ghotani we ke okinkin-ikpe no makeni Osolobue a maguọ onye hun a ki uwanị ikpe.

¹² Ihien bu oda hodụ hun m cho ni m gwa unu, kani unu asako eka ghotā a kikenī. ¹³ Ogen Mmon-nsọ, Onye hun a ghoji ezioku, k'e gi bia, o siko d'e du unu ye ime ezioku ile. Makele, ele uche e k'o k'e ku; kama, ihien owule o nu, 'ya k'o jenkọ d'e ku. O jenkọ d'a gwazikwo unu ihien ndi k'e me ihun. ¹⁴ O jenkọ d'e ye m ogho, makeni o siko d'e weri ihien wu nke m, hun m k'e ye e, gwa unu ya— ¹⁵ ihien ile Nedi m nwon wu nke m; 'ya hain m gi si ni Mmon-nsọ jenkọ d'e weri ihien wu nke m gwa unu.”

Ekwan Jenkọ D'e Henrin Ighoghọ

¹⁶ “O nobe ekerẹ, unu ahunkozi m; ọ nobezi ekerẹ unu jenkọ d'a hun m.” ¹⁷ Ndi hu ime umu-azuun a no si ibe we, “K'o gi ihien ni ọ ri a gwa enyi e ku—ni, ‘O nobe ekerẹ, unu ahunkozi m; ọ nobezi ekerẹ unu jenkọ d'a hun m,’ ọ sizi, ‘Makeni m jenkọ ebe Chuku-Nedi ri?’” ¹⁸ We hu a si, “K'o gi ‘O nobe ekereni’ e ku? Enyi aghotani ihien ọ ri e ku!”

¹⁹ Jesu a maringwo ni we cho ni we ju a ajuju, ọ no si we, “Unu ri a jutari ibe unu ihien m gi si, ‘O nobe ekerẹ, unu ahunkozi m, ọ nobezi ekerẹ, unu jenkọ d'a hun m.’?” ²⁰ Ezioku kẹ m ri a gwa unu, unu jenkọ d'a kwan ekwan, goo—kani uwa jenkọ d'a ghoghọ; ọ k'a gha a fu unu. Kani, o nobe, ufu ahun e henrin ighoghọ.”

²¹ “Ime gha e me okpoho, ọ turu a aturu makeni ogen e e ruguọ; kani ọ muguu, ọ nyanhankozi afunfun hu ebe ọ

n'a ghoghọ n'ọ mụbanhagụọ nwa ime ụwa. ²² Erira ke ụnu rị nwan a kwan; kani, m k'a hunzi ụnu—oghen hụ, ighoghọ siko d'e jun ụnu obi, o nwonni onye jenkọ d'a napu ụnu ighoghọ ụnu. ²³ O ru oghen hụ, o nwonzini ihien ụnu jenkọ d'a rịọ m. Ezioku ke m rị a gwa ụnu, gi ni efan m rịọ Chuku-Nedi ihien ọwule, o siko d'e ye ụnu 'ya. ²⁴ D'e rukwo nwan oghenni, ụnu egituni efan m rịọ ihien ọwule; rịọ ni, ụnu jenkọ d'e nwonhen, keni ighoghọ ụnu zu oke.”

Imeri Uwa

²⁵ “M gi ilu gwa ụnu ihien ndini; kani oghen lala hun m siko d'e gi gwapu ụnu banyeni Chuku-Nedi, egikozi m ilu oghen hụ. ²⁶ O ru oghen ahun, ụnu jenkọ d'e gi efan m rịọ. Ekuni m ni m jenkọ d'a riodonni ụnu Chuku-Nedi, ²⁷ makeni ihien ụnu a suo Chuku-Nedi le enwen e a suo; ihien ụnu a suo a asuo makeni ihien m a suo ụnu a suo, lezi makeni ụnu kweri ni m gha ebe Osolobue rị bia.

²⁸ M gha ebe Chuku-Nedi rị bia ime ụwa; m pukozị nwan ime ụwa keni m laburu Chuku-Nedi.” ²⁹ 'Ya umu-azuun a no si a, “I rị e kuchanpu a nwan ohunma-ohunma, elezi ilu! ³⁰ Echen ke enyi marin nwan n'i marinchanrin ihien ile, n'o nwonni onye furu n'ọ ju i ajuju; onwan ke enyi gi kweri n'i gha ebe Osolobue rị bia.” ³¹ Jesu no za, si, “Unu e kweriguo nwan? ³² Oghen lala—o ruguode nwan, oghen ụnu jenkọ d'e gi gbayiya, onye-onye e si iwe e, na mme suo to. Kani, ele mme suo wi, Nedi m noyeni m anoyeni. ³³ A gwaguo m ụnu ihien ndini keni obi gi ifiri m ru ụnu ali. Ime ụwa, ụnu jenkọ d'e nwon nsongbu; ka kwodon ni obi ụnu, n'e meriguo m uwa!”

Isi Nke Mmessa

Ekpere Jizosi Meni Ndi Nke E Ile

¹ Ogeṅ Jizosị gi kuguu ihien ndini we, o no lee enya elu-igwee, si, “Baba, ogeṅ hu e ruguo! Ye Nwa i ogho, keni Nwa i hun uzọ ye i ogho— ² ebe o me ni y'e buguo ihian ile che okpuru e, keni o ye ndi ile hun i ye e ndun itebite. ³ Onwan wu ndun itebite: imarin n'i—'yu, hun ya sọ wu Osolobue nke-esi le imarin Jizos' Kraisti hun i zihę.”

⁴ “E yeguo m'i ogho ime uwanị ghahani iruncharin orun hun i ye m run. ⁵ Baba, yezi m nwan ogho i, ogho ohu hu mme le 'yu nwongbama ni uwa d'e bidon.”

⁶ “E meguo m ndini marin i, marin efan i—ndini i gha ime uwa weye m. We wu nke i; 'yu we we ye m; e meguo we ihien i ku. ⁷ A maringuo we nwan ni ihien ile i ye m gha eka i bia, ⁸ makele a gwaguo m we ihien ndi hu i si m gwa we. A nabanguo we ihien ndi hu; a maringuo we ni m gha ebe i ri bia nke-esi. E kwerguo we ni 'yu zihę m.”

⁹ “M ri e me ni we ekpere; ele ndi uwa ke m ri e me ni ekpere, kale ndi hun i ye m; makeni, nke i ke we wu. ¹⁰ Ihien ile m nwe wu nke i, nke i wuzikwo nke m. W'e wehe ni m ogho. ¹¹ Arikozi m nwan ime uwa, kanı we ri ime uwa—mme nwen lala d'e kunrun i. Nedi hun ri nsọ, gi efan i chemę we, efan i ahun i ye m, keni we wuru ohu ke mme le 'yu don wu ohu. ¹² Ogeṅ mme le we gi ri, m gi efan i chemę we—efan ahun i ye m. E chemęguo m we: etuhuni m kaka onye ohu ime we—wezuka onye ahun me ihien we e gi tikpo a—keni ihien Ekukwo-nsọ ku hun uzọ mezu. ¹³ Kani, m lala nwan d'e kunrun i; m ri e ku ihien ndini ime uwa keni we hun uzọ nwe ighoghọ m ime ndun we, nwe e hun zu oke.”

¹⁴ “E yeguo m we oku i, izize we no zeme uwa—makeni ele we nke uwa, rike ke o don me ni mme le enwen m ele nke uwa. ¹⁵ Ari m a rıo i n'i gha ime uwa wepu we; kama, m ri a rıo n'i chemę we make Eje-onye hu gha e me we ihien owule. ¹⁶ Ele we nke uwa—k'o don me ni ele m nke

uwa. ¹⁷ Gi ezioku dọn wẹ nsọ: oku i wụ ezioku. ¹⁸ Kẹ i dọn zihẹ m ime uwa kẹ m dọn rị e zi wẹ e ye ime uwa.”

¹⁹ “M rị nwan e gi ifiri wẹ e wepuha enwen m, keni m hun a ni wẹ wuru ndi wẹ wepuha n'i, hun wẹ dọn nsọ nke-esi.

²⁰ Elee ndini sọọ kẹ m rị e mę ni ekpere; kama, m rizikwo e meni ndi hun jenko d'e gi ufiri ozi wẹ zi kweri ni m.

²¹ M rị a rịo ni wẹ ile wuruchanrin ohu, nọkẹ kẹ iyu, Baba, dọn rị ime m, mme nwen huzikwo ime i; m rị a rịo ni wẹ rizikwo ime enyi—keni uwa hun ọzọ kweri ni iyu zihẹ m.

²² E wegwo m ogho hu i ye m ye wẹ, keni wẹ wuru ohu kẹ mme le 'yu dọn wu ohu: ²³ keni o wuru ni mme nwen hu ime wẹ, 'yu nwen hu ime m; a wuruchanrin wẹ ohu, uwa e gi e marin ni iyu zihẹ m leni uwe wu ndi nke m rị i obi kẹ mme nwe dọn rị i obi.”

²⁴ “Baba! M cho ni ndi ile i we ye m son m nodi ebe m rị, ni wẹ hun ogho m hun i ye m make ihien-osusuo i nwe jenni m n'i d'e kede uwa.”

²⁵ “Euu Nedi m, Onye ezi-omume, osuon'a ni uwa amarin n'i, mme nwen a maringho i, ndini wẹ a maringhozi ni iyu zihẹ m. ²⁶ E megwo m wẹ marin i, m jenko d'a gha e mezikwo wẹ a marin i, keni ihien-osusuo i nwon ebe m rị hun ọzọ rị ime wẹ leni mme nwen rizi ime wẹ.”

Isi Nke Mmęsato

A Bia Wẹ D'a Nwunrun Jesu

(Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Luk 22.47-53)

¹ Ogen Jesu gi megwu ekpereni, 'ya le umu-azuun a no fetu Odanmgbugbu Kidronu. O nwe ugba ri ebegu; Jesu le umu-azuun a no banye ugba ahun. ² (Judasi, hun ren'e a maringhozi ebahun, makeni Jesu le umu-azuun a a no ebegu e zu mbu-le-ebu.)

³ 'Ya Judasị nọ weri igunrun ndi-agma Rom lẹ ndi-
unakpa Ulo-nso, ndi hun ndi-isi nchu-ejan lẹ ndi itu-Farisi
zihe, banhan ime ali vaini hu. We busonme ihien-ogun
ichen-ichen lẹ owa lẹ ukpe.

⁴ Jesu a maringwo ihien ile jenko d'e me n'ẹ, 'ya o nọ
jenpuha ihun, ju we, si, "Onye ke unu ri a cho?" ⁵ We nọ
za, si, "Jesu, onye Nazareti." O nọ si we, "Mme ro." (Judasị
hun ren'ẹ wuzoyeni we ebahun ogen o gi ku ihienni.)
⁶ Ogen Jesu gi si we, "Mme ro", we nọ jenkins azuun,
danchanrin ali. ⁷ Jizosi nọ juzi we, si, "Onye ke unu
choko?" We nọ si, "Jizosi onye Nazareti." ⁸ Jizosi nọ si, "A
gwagwo m unu ni mme ro. O me nwan ni mme ke unu ri
a cho, ni ni ndini hoduni lama." ⁹ (O ku ihienni keni ihien
hu o ku mbu hun uzọ mezu: "Etuhuni m kaka onye ohu
ime ndi hun i ye m.")

¹⁰ Ya ke Saimonu wu Pita, hun bu oja-agma, nọ sepuha
a, banpu odibo onye-isi nchu-ejan ntin aka-ihien. (Efan
odibo ahun wu Makusu.) ¹¹ Jizosi nọ si Pita, "Wekin oja-
agma i onodi a! Ni m ju n'a rakọ m mkpu afunfun hun Nedi
m ye m?"

E We We Jesu Jenni Anasi N'o Kin E Ikpe

¹² Ya ndi-agma Rom lẹ Onye-isi-agma we kan lẹ ndi-
unakpa ndi Ju nọ nwunrun Jesu, ken e egbun. ¹³ We nọ
bu uzọ we e jenni Anasi. Anasi wu nedi nwunye Kayafasi.
Kayafasi wu onye-isi nchu-ejan ahua hu. ¹⁴ (Kayafasini wu
onye hun dun ndi-isi ndi Ju odun n'ọ kakwo we mma ni
onye ohu nwundonni ihian ile onwun.)

Pita A Ghorị N'ọ Marị Jesu

(Mat 26.69-75; Mak 14.66-68; Luk 22.55-57)

¹⁵ Saimonu wu Pita lẹ nwa-azuun ozo nọ sonme Jesu.
(Onye-isi nchu-ejan marin nwa-azuun ozo hu amarin, 'ya

nwa-azuun hu no son Jesu banye ime ezi ogwa onye-isi nchu-ejan.) ¹⁶ Kani Pita abanhanni. Ya nwa-azuun ozo hu no kin-azuun d'a gwa okpoho hun ri e che nche onu-mgbon oku, webanhan Pita. ¹⁷ Okpoho ahun ri onu-mgbon no si Pita, "Y'ele onye ohu ime umu-azuun okennyehu?" Pita no si, "Mba, ele mme."

¹⁸ Oyi ri a tu; 'ya ndi idibo le ndi-unakpa hu no fiye okun, fihunme okun hu, a nyan a. 'Ya Pita no jen d'e son we turu ebenu, a nyan okun.

*Onye-isi Nchu-ejan A Ju Jesu Ajuju
(Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Luk 22.66-71)*

¹⁹ Ogen ahun, onye-isi nchu-ejan hu a ju Jesu ajuju banyeni umu-azuun a le nkuzi e. ²⁰ Jesu no si, "Id'anya ihian ile ke m no ku ihien m ku; ime ulo-ofufe ri ichen-ichen le ime Ulo-nsu—ebe ndi Ju ile no e zu ke m no kuzi nkuzi m; ekutuni m ihien owule nzuzue. ²¹ K'i ri nwan a junu m ajuju? Ju ndi hun nu ihien m ku, a maringuo we ihien m ku." ²² Ogen Jesu gi ku ihienni, unakpa ohu turu ehenu ebahun no fian Jesu ihien, si, "Erira ke ya a gwa onye-isi nchu-ejan oku!" ²³ Jesu no si a, "Omeni o nwon eje-oku m ku, gwa ihian ile ri ebeni ihien o wu; kani, mbuni ezioku ke m ku, k'i fianu m ihien?" ²⁴ Ya Anasi no si we weri ya le egbun hu we ken e jenni Kayafasi onye-isi nchu-ejan.

*Pita A Ghorizi N'o Marin Jesu
(Mat 26.71-75; Mak 14.69-72; Luk 22.58-62)*

²⁵ Pita turukwo ebenu a nyan okun. 'Ya ndi ozo no si, "Y'ele onye ohu ime umu-azuun okennyehu?" Kani, Pita no ghoru, si, "Mba, ele mme." ²⁶ Onye ohu ime ndi idibo onye-isi nchu-ejan, hun wu nwene okennyehu Pita banpu ntin no si Pita, "Ahunni m 'yu ni 'ya ime ugba ahun?" ²⁷ Pita no ghorizi. Ozigbo, okpa no kwan.

E We Wẹ Jesu D'e Kunrun Paịleti

(Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Luk 23.1-5)

²⁸ Uzo-utuntun biribiri, wẹ nọ gha iwe Kayafasi weri Jizosi si ime ogwa Gowanọ hun ri a kini. Kanị, abanyeni wẹ ime ogwa hu, makeni achoni wẹ ni wẹ meru enwen wẹ, keni wẹ hun uzo ri Oriri-Nghafe hu. ²⁹ 'Ya Paịleti nọ jenburu wẹ ezi, si, "Elee ikpe ke unu ri e kpe okennyeni?" ³⁰ Wẹ nọ si a, "Omeni okennyeni ele eje-ihian, enyi eke weheni i y'e." ³¹ Paịleti nọ si wẹ, "Weri n'e, ni unu le enwen unu d'e gi iwu unu kin e ikpe." Ndi-ndu ndi Ju nọ si a, "Iwu unu tini enyi si enyi egbule onye owule." ³² (Hunni ke ihien Jesu ku banyeni udi onwun o jenkọ d'a nwun gi mezu.)

³³ Paịleti nọ sizi ime ogwa a, zi wẹ kpọ Jesu; ya o nọ juma Jesu, "Iyu wu eze ndi Ju?" ³⁴ Jesu nọ si a, "Uche i k'i gide nwan a ju ajujuni ra ndi ozo gwa i oku m?" ³⁵ Paịleti nọ si a, "I rode ni m wu onye Ju ra? Ndi Ju ibe i le ndi-isi nchuejan we i che m eka; k'i me?" ³⁶ Jesu nọ si, "Ali-eze m ele nke uwanị. Omeni ali-eze m te wu nke uwanị, nke ndi m ri a ki a lu ogun gi gbondon wẹ ebule m che eka ndi-ndu ndi Ju. Mba, ali-eze m ele nke ebeni."

³⁷ 'Ya Paịleti nọ ju a, si, "Eze k'i wu nwan?" Jizosi nọ shiani a, si, "Iyu ku ni m wu eze. M bia d'a shiani ezioku eri: ifiri e ke wẹ gi mu m; iya hain m gi bia ime uwa. Onye owule hun wu nke ezioku e gon ntin oku m." ³⁸ Paịleti nọ ju a, si, "Ki wu ezioku?"

Paịleti e kuguu ohun, o nọ jenburuzi ndi hu ezi.

A Ma Wẹ Jesu Ikpe-onwun

(Mat 27.15-31; Mak 15.6-20; Luk 23.13-25)

Ya Paịleti nọ si ndi hu ri ezi, "Ahunni m ihien owule o me hun m'e gi ma a ikpe. ³⁹ Kanị, ke omenali unu don ri, m'a hatu ni unu onye-ngan ohu ogen Mmemme-Nghafe owule; unu a choghọ ni m hatu ni unu Eze ndi Ju?" ⁴⁰ Wẹ

no yi oro, shiari a, si, “Mba, ele iya! Barabasi ke enyi cho!”
(Barabasini ri ndi a luson ndi Rom ri a kini.)

Isi Nke Mmitenei

¹ Ya Paileti no weri Jesu, we e ye ndi-agma, we no gbu e mkpinsin.

² Ndi-agma hu no gi mkpinsin ogun risonme kpa okpu-eze, bu e che e isi; e yime w'e ewuru e nwun ufie-roni, ufie-roni*. ³ We no bia d'e kunrun e mgbe ole-le-ole, a si, “Isi i chei, eze ndi Ju!” E jenburu w'e, a fian a ihien.

⁴ Paileti no jenzi d'a gwa we, si, “Lee e, m jenkọ d'e wepuha ni unu 'ya, ni unu marin ni ahunni m njo o me!”

⁵ Ya Jizosi no puha: o kpuhu okpu ogun; o yihu ewuru popu hu we yime e. Paileti no si we, “Lee ni okennyeh hu ebeni!”

⁶ Ogen ndi-isi nchu-ejan le unakpa Ulo-nso gi hun a, we no yi, “Kpogbu e! Kpogbu e!” Paileti no si we, “Weri n'e nwan, ni unu gi aka unu kpogbu e; ni ahunni m eje-ihien o me hun m siko d'e gi ma a ikpe.” ⁷ Ndi-ndu ndi-Ju no za, si, “Enyi nwongho Iwu. Iwu enyi si n'o furu hun a nwunni, makeni o weri enwen e n'o wu Nwa Osolobue.”

⁸ Ogen Paileti gi nu hunni, egun no tukarid'a k'ọ tghan a mbu. ⁹ O no shizi ime ogwa a d'a ju Jesu ajuju, si, “Elebe k'i gha bia?” Kani Jesu ashiaarin'a. ¹⁰ Paileti no si a, “I ri a gba m nkintin? Y'a marin ni m nwon iken hun m'e gi hatu i le hun m'e gi kpogbu i?” ¹¹ Jesu no shiari a, si, “O nwonni iken i nwon ebe m ri wezuka ni Osolobue gha elu ye 'y'e. Ya wu, onye hu bu m che aka i me njo kani.” ¹² Gha ogen Paileti gi nu hunni jenne, o no mememe n'o hatu Jizosi ye; kale, igunrun hu no yi oro, si, “I hatu okennyeni ye,

* Isi Nke Mmitenei:2 ewuru ndi nze le ndi-idafin

'ya wu ni y'ele owu eze-kani wu Siza; makele, onye owule weri enwen e n'owu eze ri a luson Siza ogun!"

¹³ Ogen Paileti gi nu oku ndini, o no wepuha Jizosi ihunezi, nodi ali elu Oche Okinkin-ikpe elu Mgba-nkpo w'a kpo "Mgba-nkpo Omuma." (Kani "Gabata" ke w'a kpo a onu Hibru hun wu asusu ndi Ju). ¹⁴ Uhuohin hu wu uhuohin we gi a kwademe Mmemme-Nghafe. O rume ogen anwun gi a ri isi, Paileti no si ndi Ju, "Lee ni eze unu!" ¹⁵ We no yi oro, si, "Gbu e! Gbu e! Kpogbu e!" Paileti no ju we, si, "Unu cho ni m kpogbu eze unu?" Ndi-isi nchu-ejan no shiari a, si, "Siza, eze Rom, 'ya suw wu eze enyi nwon!" ¹⁶ Ya Paileti no we Jesu ye ndi-agma d'a kpogbu.

A Kpogbu We Jizosi

(Mat 27.32-34; Mak 15.21-32; Luk 23.26-43)

'Ya ndi agha no weri Jesu. ¹⁷ O no buru obe† gha ime obodo ahun pu, si ebe w'a kpo "Ebe-Okpokom'isi." ("Gogota ke w'a kpo a onu Hibru hun wu asusu ndi-Ju") ¹⁸ Ebehu ke we no kpoma a elu-obe; we kpomazikwo ikennye ebuo elu obe ichen-ichen che n'e, onye ohu ri azunni, onye ohu ri azunni, Jizosi ri etintin we. ¹⁹ Paileti no de ihien buche elu obe hu. Ihien o de wu, "Jesu onye Nazareti, eze ndi Ju." ²⁰ Ndi bu oda gun a, make ni ebahun we no kpogbu Jesu nokunme ime obodo hu lezi make ni we gi asusu ndi Ju wu Hibru le asusu ndi Rom wu Latini le asusu Griki hun ali ichen-ichen a su ogen hu de ihien hu. ²¹ Ndi-isi nchu-ejan ndi-Ju no si Paileti, "Edele e

† **Isi Nke Mmitenei:17** Ogen hu, obe osisi ke ndi-Rom gi e gbu onye we ma ikpe-onwun. O ru, onye we ma ikpe onwun e buru obe e, sonme ndi-agma hun jenkwo d'a kpogbun'e. We kpomaguu a elu ya wu obe, a nodi we ebehu, e che nche, d'e ru ni o nwunhun.

'Eze ndi Ju,' kama, de 'Okennyeni si, "Mme wu eze ndi Ju." ' " ²² Paileti no shiari, si, "E deguo m ihien m de."

²³ Ndi-agma hu a kpomaguu Jesu elu-obe, we no kiri ekwa ndi o yi kebe we uzọ eno, onye-onye no weri uzọ ohu-ohu. Nke efe tueni o yiye enu e, hun nwonleni ebe we gi wegbama a makeni ibe ekwa ohu rochanrin, gha elu d'e ru ali, ²⁴ ndi-agma ndi hu a si ibe we, "Enyi etikako n'a; ni enyi tu nkpo gi marin onye siko d'e weri n'e." Onwan me keni ihien Ehuhuo-nsọ ku hun uzọ mezu, Ekukwo-nsọ si,

"E keru we ewuru m, tu mkpo gi weri ewuru m yiye elu e."

'Ya ke ndi-aghanị me.

²⁵ Ndi wuzo ehụ obe Jesu ogen ahun wu nne e, nwene nne e okpoho, Meri nwunye Klopasi le Meri onye Magidala. ²⁶ Jesu a hun nne e le nwa-azuun hu ihien e a suọ Jesu ke we turu ebenu, o no si nne e, "Okpoho, hunni wu nwa i." ²⁷ O nozi si nwa-azuun a ahun, "Hunni wu nne i." Ya nwa-azuun hu no gha erira weri nne Jesu si iwe 'ya wu nwa-azuun, nne Jesu no du e biri.

Onwun Jesu

(*Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Luk 23.44-49*)

²⁸ Omegu, makeni Jesu a maringuo ni ihien ile e mechanringuo, o no si, "Egun mirin ri a gun m." O ku okuni n'o gi mezu ihien Ekukwo-nsọ ku. ²⁹ Ite ohu manya ru-uka jun ri ebahun; 'ya we no weri eru suye ime manya hu, gi mkpinsi ihien-akunkun w'a kpo haisopu wesi e elu, su e ugb'onu. ³⁰ Manyani a banguu Jizosi onu, o no si, "O guguo!" Ya o no bu isi koma ali, nwunhun.

A Dun We Jesu Obo Ekunkun

³¹ Makeni Uhuohin Nkwademe Izu-iken ro—ndi-ndu ndi Ju achoni ni we lato ehii ndi ahun elu-obe ebenu, ebe o me ni Uhuohin-Izu-iken hu lalani arikenmeke nsọ. 'Ya

wę nọ sị Paileti 'ya sị ndi-agma a kpagisonme ndi hu wę kpoma elu obe uku[‡], keni wę butusonme ehụ wę enu obe. ³² 'Ya kę ndi-agma hu nọ jenne d'a kpagisonme ikennyę ndi hu wę kpogbu wę lę Jesu uku—a kpagi wę nke onye ibuzo, kpagizikwo nke hun-ebọ.

³³ Kani oge wę gi ru ebe Jesu ri, a hun wę n'ọ nwunhugwole, 'ya wę noleni kpagi e uku. ³⁴ Kama, onye ohu ime ndi-agma hu nọ dun Jesu obo ekunkun, edeke lę mirin nọ gbapuha. ³⁵ (Onye hu hun kę ihieni me e kugwo a, keni unu lę enwen unu hun uzọ kweri. Ihien o ku wu ezioku; o maringho ni ezioku ro). ³⁶ Ihien ndini me keni ihien Ekukwo-nsọ ku hun uzọ mezu: Ehuho-nsọ si, "O nwonna akpu okpuku a ohu hun jenko d'a kpagini[§]." ³⁷ Ekukwo-nsọ e kugwozi ebe ozo, si, "Wę jenko d'a gba onye hu wę dun ihien ilee."

Olili Jesu

(Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Luk 23.50-56)

³⁸ Omeğu, Josefu, onye obodo Arimatia, nọ jenne d'a sị Paileti 'ya buye e ehụ Jizosi (Josefu gi nzuzue e son uzọ Jesu makeni egun ndi-ndu ndi Ju ri a tu a). Paileti nọ kweri, si a d'e buru ehụ Jesu; 'ya o nọ jenne d'e buru e. ³⁹ Nikodimosi hun bia d'e kunrun Jizosi ime ukinkin oge mbu nọ sonme Josefu. Nikodimosi wehe ude e shin ohunma wę gi ehuhwo maa lę alo meme, hun nyinkari nkirishi ekpa nnu. ⁴⁰ Ikennyę ebwo hu nọ buru ehụ Jesu, gi ekwa line fugbame 'ya lę ihien ndi ahun e shin ohunma—rike kę ndi Ju don a kwama ozun wę k'e li. ⁴¹ O nwon ugba ri ebahun wę nọ gbu Jesu; ili-okporo ohun wę keleni liyetu ihian ri ime ugba hu. ⁴² Makeni Uhuohin hu ndi Ju

[‡] **Isi Nke Mmitenei:31** Onwan kę wę gi e me wę a nwunkenrin. [§] **Isi Nke Mmitenei:36** Esodosi 12.46; Nombasi 9.12; Ebu-oma 34.20

gi a kwademẹ Izu-iken a gumaguọ bu ili hụ ri nsue, wẹ nọ gweru bu ehụ Jesu che ili ahun ri ebẹhụ.

Isi Nke Ọgún

Okpokoro Ili

(*Mat 28.1-8; Mak 16.1-8; Luk 24.1-12*)

¹ Ụzọ-utuntun uhuohin ibuzọ ime izu-uka*, ebe eki keleni fonguu, Meri onye Magidala nọ jẹn ili hụ hụn nọ kẹ okporo. 'Ya k'ọ nọ hụn a ni e nupuguo wẹ omuma hụn ri onu ili hụ. ² Ọ nọ gi osọ jẹn d'e kunrun Saimonu hụn w'a kpọ Pita lẹ nwa-azuun ozo hụ ihien e a sọ Jesu, si wẹ, “E bupuguo wẹ Di-nwonni-enyi ime ili hụ bu enyi amarin ebe wẹ buche e.” ³ 'Ya kẹ Pita lẹ nwa-azuun ozo hụ nọ gbashi ili hụ. ⁴ Nwa-azuun hụn-ebọ hụ nọ gbaghafa Pita, bu ụzọ ru ebahun. ⁵ O hulua ali, nyonye ime ili, 'ya o nọ hụn ekwa line ndi ahun wẹ te gi kwama Jesu ebe wẹ ri ali ebẹhụ, kanị o banyeni ime ili hụ. ⁶ Saimon' Pita hụn sonko a azuun e ru ebẹhụ, o nọ shi ime ili hụ ozigbo-ozigbo. Ọ nọ hụn ekwa line ndi hụ ali ebẹhụ, ⁷ hunzi ekwa hụ te ri isi Jesu. Ekwa hụ te ri isi Jesu lẹ line ndi ahun ari ụzọ ohu; kama, wẹ fuma ekwa hụ te ri isi Jesu, bu e to nkọ ohu. ⁸ Ya nwa-azuun hụn-ebọ hụ, hụn bu ụzọ ru ili hụ nọ banyezikwo; o hụn, o nọ kweri. ⁹ (Ogen ahun, w'e ke ghotakwo ihien hụ Ehuho-nso ku—n'o jenkọ d'a gha onwun lihi.) ¹⁰ Ya umu-azuun a ndi ahun nọ lashisonme iwe wẹ.

Meri Onye Magidala A Hụn Jesu K'ọ Ghaguu Onwun Lihi
(*Mat 28.9-10; Mak 16.9-11*)

¹¹ Kanị Meri e turukwo ihun ili hụ, a kwan ekwan. K'ọ don ri a kwankwo, o hulua ali, nyonye ime ili hụ, ¹² o nọ hụn ndi mmọn-ozị ebuo yi ekwa ochan kẹ wẹ nodi ali

* **Isi Nke Ọgún:1** hụn wu nwan uhuohin Sonde

ebahun ehiu Jesu te ri, onye ohu ri ibe isi e, hun-ebo ri ibe oku a. ¹³ We no ju a, si, “Okpoho, k’i ri a kwanni?” O no shiri we, si, “E wepugo we Di-nwonna-m, bu a marin m ebe we buche e!” ¹⁴ Ogen o gi kuguu ihienni, o no gbehuto, hun Jesu k’o turu ebehu, kani o marin ni Jesu ro. ¹⁵ Jesu no ju a, si “Okpoho, k’i ri a kwanni? Onye k’i ri a cho?” Meri ro ni onye hun e lefu ugbo-nta hu enya ro, ‘ya o no si a, “Di-okpa, owuni ‘yu bupu a, gwa m ebe i buche e, m k’e jen d’e buru e.” ¹⁶ Jizosi no hi a, “Meri!” Meri no gbehuto bu ihun zinme e, gi asusu Hibru yi, “Raboni!” (Raboni wu Onye-nkuzi asusu ndi Ju) ¹⁷ Jesu no si a, “Ekwondonle m aka, makeni m’e ke jen elu-igwee d’e kunrun Chuku-Nedi. Ka jen d’e kunrun umune m, y’a si we, ‘M lako elu-igwee d’e kunrun Nedi m hun wuzi Nedi unu, Osolobue m hun wuzi Osolobue unu.’ ” ¹⁸ ‘Ya ke Meri onye Magidala no jen d’a gwa umu-azuun Jesu, si, “A hunguwo m Di-nwonna-enyi!” Ya k’o nozi gwacharin we ihien ndi hu o gwa a.

Jesu E Nwonna Ebe Umu-azuun A Ri

(Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Luk 24.36-49)

¹⁹ Enyasi uhuhin hu, hun wu uhuhin ibuzo ime izu-uka, umu-azuun Jesu no kpokin enwen we ye ebe we ri makeni egun ndi-ndu ndi-Ju ri a tu we. Ya Jesu no nwonna idenmizi d’e turu ime igunrun we, si, “Udon ‘ya ri ni unu.” ²⁰ Ogen o gi kuguu ihienni, o no ghosi we aka a ebuo le ekunkun a. Ogen umu-azuun a gi hun Di-nwonna-enyi, ighogho e jun we obi. ²¹ Jizosi nozi nwan si we, “Udon ‘ya rini unu. Ke Chuku-Nedi don zi m ke m ri nwan e zi unu.” ²² O kuguu ihienni, o no horokpu we, si, “Narin ni Mmon-nso. ²³ Unu gbaghari ihian njo we, Osolobue a gbaghari we ya; omeni unu agbagharini we njo we, Osolobue agbaghariko we.”

Jesu Le Tamosi Hun Ru-uka

²⁴ Tamòsì (hùn w'a kpò Ejimè), hùn wù onyè ohu imè wè mmebuò, arì imè wè ogeñ Jesu gi bia. ²⁵ 'Ya umu-azuun ibe è nò sị a, "Ènyi a húnguò Di-nwònni-ènyi." Kani Tamòsì nò sị wè, "Manì m hùn ebe wè dūsonmè è ntu ndi hù ẹka ẹbuò, bu mkpìnsìn-ẹka m che ebe ntu ndi hù rūsonmè è ẹhù ẹka ẹbuò, e bu m ẹka che ẹkunkun a—ekwerikò m!"

²⁶ Hùn mè è izu-uka, umu-azuun Jesu rizi imè ulò; wè lè Tamòsì rì. Uzo kpòkin akpòkin, kani Jesu nò nwònpuha, turu imè igunrun wè, sị, "Udò 'ya rini unu." ²⁷ 'Ya o nò sị Tamòsì, "Bu mkpìnsìn-ẹka i che ebeni, lee ẹka m ẹbuò; tìnpù nwan ẹka i buche m ẹkunkun. Aruzilè uka; kweri!" ²⁸ Tamòsì nò za a, sị, "Di-nwònni-m lè Chuku m!" ²⁹ Jesu nò sị a, "I kweri makèlè y'a húnguò m? Ngozi wù nke ndi hùn kelèni hùn bu e kweri wè."

Ihièn Wè Deni Ẹkukwòni

³⁰ O nwèghozi orun-atumènya ndi ozo bu oda wè deyelèni imè ẹkukwòni hùn Jesu runzi idènya umu-azuun a. ³¹ Kani, wè deye ndini keni unu hùn uzo kweri ni Jesu wù Kraistì, Nwa Osolobue, Onyè Hù Osolobue Tume; lè ni unu gi ẹfan a nwòndun ghahani ikwerinin'è.

Isi Nke Ohu-kwasì-ogun

Jesu E Nwònpuhazi Ebe Umu-azuun A Ri

¹ Ihièn ndini e meguu, Jesu nò nwònpuhazi d'e kunrun umu-azuun a mkpenren "Ohimin" Taiberiasi. Enina k'o don mè: ² Saimonu hùn wù Pita, lè Tamòsì (hùn w'a kpò Ejimè) lè Natanelu (onyè obodo Kana ri Galili) lè umu-ikènyè Zèbedi lèzi umu-azuun Jesu ẹbuò ozo gba nodi. ³ Saimon' Pita nò sị ndi ahun ya lè wè ri, "E shi m d'e gbu azuun." Wè nò sị a, "Ènyi sikò d'e sonmè i." 'Ya wè nò jènme. Wè nò banye ugbo-mirin d'e gbume. Kani, egbuni wè ihièn owule ukinkin hù ile.

⁴ Ogen eki gi fonguu, Jesu no turu mkpenren mirin; kanị umu-azuun a amarin ni Jesu ro. ⁵ 'Ya k'ọ no ju we, si, "Umueka, o ke nwon azun unu gbu?" We no za, si, "Kaka akp'ohu." ⁶ O no si we, "Tu ni oga unu ye azuun eka-nni ugbo unu, unu jenkọ d'e gbu azun." 'Ya we no tuye oga hu, o te nizini we dobanhan ime ugbo, makeni azun we gbu e buke oda.

⁷ Nwa-azuun hu ihien e a suo Jesu no si Pita, "Di-nwonni-enyi ro mai!" Ogen Pita gi nwan nu ni Di-nwonni-enyi ro, o no yiri ewuru o yiye elu e (makeni o te yipuguu a). Ya o no tuban ime mirin. ⁸ Umu-azuun isin ahun hodu ime ugbo no gi ugbo dokpunpuha oga hu azun jun mkpenren mirin. Gha ebenu we ri d'e ru mkpenren-mirin eteni—ihien rike ama-uku iri kwasi ogun-isin suo ro; o rucharinni poli ebuo. ⁹ Ogen we gi ru mkpenren mirin, we no hun oboko okun ebahun; azun ri elu e; bredi huzikwo ebenu. ¹⁰ Jesu no si we, "Wehe ni azun ime ndi hun unu gbu kikenni." ¹¹ Ya Saimonu wu Pita no si ime ugbo-mirin, dokpunpuha oga hu mkpenren mirin. Azun hisonme ogbe jun e, azun mmeto-kwasi-ogun-esa. Azun ri ime oga hu e bukenmeke oda bu oga hu etikani. ¹² Jesu no si we, "Bia ni nwan d'e ri ihien-oriri utuntun." Bu o nwonni nwa-azuun a owule egun ni ju a, "Onye k'i wu?" makeni a maringwo we ni Di-nwonni-enyi ro. ¹³ 'Ya ke Jesu no jen d'e weri bredi hu ye we, werizikwo azun hu ye we.

¹⁴ Onwan me e mgbe eto umu-azuun Jesu hun a k'ọ ghaguu onwun lihi.

Jesu E Wekinhezi Pita Onodi A

¹⁵ Ogen we gi riguu ihien-oriri utuntun ahun, Jesu no si Saimonu wu Pita, "Saimonu nwa Jonu, ihien m a suogho i kari ndini?" O no za, si, "Eghee Di-nwonni-enyi, 'ya maringho ni ihien i a suogho m." Jesu no si a, "Lefu umu-atunrun m enya." ¹⁶ Jesu no ju a hun me e mgbe ebuo,

si, “Saimonụ nwa Jonụ, ihien m a suoghọ i?” O nọ za, si, “Egheę Di-nwonnị-enyi, 'y'a maringhọ nị ihien i a suoghọ m.” Jesu nọ sị a, “Lefu atunrun m ęnya.” ¹⁷ Jesu nọ juzi a 'ya hun mę ę mgbe ęto, “Saimonụ nwa Jonụ, ihien m a suoghọ i?” O nọ fu Pita nị Jesu ju a ya mgbe ęto, “Ihien m a suoghọ i?” Pita nọ sị a, “Di-nwonnị-enyi, 'y'a maringhọ ihien ile; y'a maringhọ nị ihien i a suoghọ m.” Jesu nọ sị a, “Lefu atunrun m ęnya. ¹⁸ M ri a gwa i ezioku, oęen i gi ri okoro, y'e konrin, e jęn ebe owule suọ n'i; kanị i kaguu eęedi, i jęnkọ d'a tįpu ęka i, ndi ozo e konme i, we i si ebe i choleni n'i jęn.” ¹⁹ (Jesu gi ihienni o ku ghosi udi onwun Pita jęnkọ d'a nwun gi wehe ni Osolobue oghe).

Jesu e kuguu ihienni, o nọ sị Pita, “Sonme m!”

Jesu Le Pita Le Nwa-azuun Ahun Ihien E A Suo Jesu

²⁰ Pita e lee ęnya azuun, o nọ hun nwa-azuun ozo hu ihien ę a suo Jesu. (Hun noson Jizosi oęen we gi ri e ri ihien-oriri ęnyasi ahun, nwa-azuun hu hun ju Jizosi, si, “Di-nwonnị-enyi, onye jęnkọ d'e re i?”) ²¹ Oęen Pita gi hun a, o nọ ju Jesu, si, “Di-nwonnị-enyi, okennyeni?” ²² Jizosi nọ sị a, “Omeni m cho n'o ri ndun d'e ru mgbe m bja, ele hun biri i? Sonme m!” ²³ 'Ya okuni nọ kpogbama ime igunrun ndi e son Jesu, ni nwa-azuunni anwunko. Kanị, Jizosi ekuni n'o nwunko, ihien o ku wu, “Omeni, m cho n'o ri ndun d'e ru mgbe m bja, ele hun biri i?”

²⁴ Ya wu nwa-azuun wu onye hun ri nwan e ku oku ihien ndini; iya detuzikwo nwan ndini we; ęnyi a maringhọ nị ihien o ku wu ezioku.

Mmekin

²⁵ Kanị, o nwezikwo ihien ndi-ozo bu oda Jesu me. Omeni we dechanrin we ile ohu-ohu, e rogho m'a ni uwa ile erugako ehuhuo we siko d'e gi de we.

Elu Ọhụn: Èkùkwọ-Nsọ (Azụun Ọhụn rịn'a)
Revision of New Testament in Ika

copyright © 2010 Wycliffe

Language: Ika

Translation by: Wycliffe

Ika (ikk) Nigeria

In Nigeria the word Ika is not only the name of the Ika people, but is also used to designate a local government area in the Akwa Ibom State. The Ika people are a sub group of the Igbo people. It is interesting to note that Ika is the name of a town in Croatia is one of the eight Annang local government areas of the local government areas in Akwa Ibom State. An alternative name for the Ika people is Ika-Annang. There appears to be another dialect of Ika that is spoken in Delta State of Nigeria.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789037056

Revision

The New Testament

in Ika

© 2010, Wycliffe. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 19 Oct 2021

31b0248e-272a-5dee-8226-bcc00c54d9b1